

NÉPÚJSÁG

2026. szeptember 2.,
szerda
LXXVIII. évfolyam
196. (22356.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Nemzetiségek találkozója

22. ProEtnica fesztivál

A segesvári Kikerics néptáncegyüttes

Fotó: Vajda Harmat

Immár 22. alkalommal rendezték meg augusztus 26–30. között a segesvári várban a ProEtnica interkulturális fesztivált, amely így néhány napra a művészeti előadások, a hagyományörzés, a történelem és a párbeszéd sokszínű központjává vált.

Szeredai Vivien

Az ünnepi megnyitót augusztus 26-án, szerdán 16 órától tartották a Vár téren felállított színpadon. A nyitóünnepségen részt vett többek között Angela Ganninger, a Német Szövetségi Köztársaság romániai nagykövete, Cristian Roșu, a Román Elnöki Hivatal államtanácsosa, Thomas Șindilariu, a kormány Etnikai Kapcsolatokért Felelős Főosztályának

(Folytatás a 7. oldalon)

Nemzetközi kortárstánc-fesztivál

A rendezvény célja, hogy találkozási lehetőséget teremtsen a kortárs tánc különböző generációi, képzési szintjei és szakmai területei között.

4.

Újraindul az Azomureș

A Romgaz a következő napokban ténylegesen aláírja az Azomureș vegyipari kombinát átvételéről szóló szerződést, miután pénteken sikeresen lezárult az összes kötelező jóváhagyási eljárás.

6.

Engedély nélkül felépíthető egy 150 négyzetméteres vidéki lakóház is

Azoknak, akik építkezés előtt állnak, érdemes átlapozniuk az új urbanisztikai törvényt, mert az előírások meglepetésekkel szolgálhatnak.

8.

Magyarellenes rigmusok Pitești-en...

A hazai szurkolók egy része a mérkőzés közben magyarellenes rigmusokat skandált, egyebek között azt, hogy „Afară, afară cu ungurii din țară”, vagyis „Ki a magyarokkal az országból”.

10.

AKTUÁLIS

Meddig tart még?

Kaáli Nagy Botond

1939. szeptember elsején, e sorok születése előtt pontosan nyolcvanhét évvel, a náci Németország Lengyelország megtámadásával elindította azt a folyamatot, amely rövidesen az egész világot lángba borította. Két nappal később Nagy-Britannia és Franciaország hadat üzent az agresszornak, és elkezdődött a második világháború, amelyről pontosan tudjuk, hová vezetett: mérhetetlen pusztításhoz, városok eltűnéséhez, tízmilliók halálához és olyan világrendek megszületéséhez, amelyek maradványai között tulajdonképpen ma is élünk.

A történelemkönyvekben mindez csupán néhány fejezetet tesz ki: évszámok, csaták, nevek, térképek, statisztikák. És – furcsa módon talán éppen emiatt – mi, akiknek szerencsére nem adatott meg, hogy megéljük, hajlamosak vagyunk e világháborút beláthatatlanul hosszú ideig tartó történelmi korszakként elképzelni. Ám ha sikerül emberi léptékben utánaszámolnunk és a mai realitásunknak megfeleltetnünk, megdöbbenünk: Oroszország 2022. február 24-én indította meg az Ukrajna elleni teljes körű támadást, azóta pedig több mint négy és fél év telt el. Ha 1939. szeptember elsejétől számítanánk ugyanennyi időt, 1944 márciusában járnánk – a második világháború ugyan még nem ért volna véget, de már túl lennénk Sztálingrádon, és alig néhány hónap választana el a normandiai partraszállástól. Az ukrajnai háború pedig még mindig tart, és úgy tűnik, nem lesz egyhamar vége.

Amikor elkezdődött, egyik legnagyobb félelmünk az volt, hogy nem áll meg Ukrajna határainál, hogy egy rosszul célzott rakéta, egy NATO-tag-államot érő támadás, egy félreértett katonai lépés olyan láncreakciót indíthat el, amelynek végén már nem két ország háborújáról beszélünk.

(Folytatás a 3. oldalon)

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

SZEPTEMBER

2

SZERDA

Ma REBEKA és DORINA, holnap HILDA napja

Az év 245. napja, hátravan 120 nap

6:43 21:55

20:00 14:15

A nappal hossza: 13 óra 17 perc

Időjárás

Napos

Hőmérséklet: max.: 28 °C min.: 12 °C

napár

Isten éltesse!

HILDA: germán eredetű női név, a -hild- elemet tartalmazó germán nevek rövidülése. A névelem jelentése: harc.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. szeptember 1.

1 €	5,2575 lej
1 \$	4,5331 lej
100 Ft	1,4332 lej
1 g arany	636,9839 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 56-os iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Digitalizációs projektek Maros megyében

A Központi Fejlesztési Ügynökség tájékoztatása szerint nemrég öt új, a Közép-romániai régió településeinek digitalizációjáról szóló projekt finanszírozási szerződését írták alá. Három Maros megyei településen dolgoznak majd a közszolgáltatások digitalizálásán. A Marosoroszfalu és Felsőrépa községek által közösen vállalt projekt összértéke meghaladja a 2,5 millió lejt, a kivitelezési határidő 18 hónap. A palotailvai beruházás összértéke szintén meghaladja a 2,5 millió lejt, a kivitelezési idő ebben az esetben 23 hónap.

Bekecsi Lovas Napok

Szeptember 26-án, szombaton tartják a már hagyománnyá vált Bekecsi Lovas Napokat. Az ünnepség koszorúzással és áldással kezdődik 10 órakor a Faluerdeje feletti hősök sírjánál, majd 11 órától ünnepi köszöntőkre, az iskolások műsorára, zászlófelvonásra és lármafagyújtásra kerül sor a Bekecs-tetőn. A huszárfelvonulás 13 órakor kezdődik, majd ökumenikus istentisztelet lesz, amit Benkő József történelmi ismertetője és koszorúzás követ a Körtövés-mezőn a hősök sírjánál. Ezután 14 órától ebéd, 14.30-tól pedig kulturális műsorok és néptáncfalalkozó lesz, majd 17 órától a Varázspatkó Lovarda tart bemutatót a Körtövés-mezőn.

Jubileumát ünnepli a Diakónia Keresztyén Alapítvány

A Diakónia Keresztyén Alapítvány Maros megyei fiókszervezeteinek munkatársai 20 éve szolgálják hittel, elkötelezettséggel és szakértelemmel az idős, beteg, fogyatékossgal élő és más rászoruló embertársaikat. E jubileumi alkalmat szeptember 4-én, pénteken 17 órától ünneplik meg a marosvásárhelyi Vártemplomban. Igét hirdet Kolumbán Vilmos József, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke.

Orgonaest a Kultúrpalotában

Szeptember 3-án, csütörtökön 19 órától Lőrinczi Lehel tart orgonaestet a Kultúrpalota nagytermében. Műsoron Bach-, Widor-, Liszt-, Koloss- és Kovács-művek szerepelnek. Jegyek kaphatók a filharmonia jegypénztárában és online, az Eventbook honlapján.

Rock the Symphony – elindult a jegyértékesítés

Elindult a jegyértékesítés a szeptember 10-i a Rock the Symphony című rendkívüli évadközi hangversenyre. Az érdeklődők egy energikus szimfonikus rockhangversenyt hallhatnak, amelyen olyan legendás együttesek legismertebb dalai csendülnek fel, mint a The Rolling Stones, a Deep Purple, a Guns N' Roses, a Nirvana vagy a Queen. A rockzene különleges szimfonikus átiratban szólal meg a filharmonia zenekarának előadásában, Remus Grama karmester vezényletével. Jegyek kaphatók a filharmonia jegypénztárában és online, az Eventbook honlapján.

Hírszerkesztő: Szeredai Vivien

VIII. Bikeathon Marosvásárhelyen

Idén is a jó cél érdekében tekernek

Szeptember 19–20-án immár nyolcadik alkalommal rendezik meg Marosvásárhelyen a Bikeathon-t, a megye legnagyobb közösségi kerékpáros és adománygyűjtő eseményét. A résztvevők idén összesen kilenc jótékonyági projektet támogathatnak.

Szeredai Vivien

Gál Sándor, a Marosszéki Községi Alapítvány ügyvezető igazgatója lapunknak elmondta, hogy a rendezvény célja továbbra is az, hogy adományokat gyűjtsenek közösségi projektekre, és népszerűsítsék a biciklizést.

Megtudtuk, hogy a jelentkezők ezúttal négy útvonalból választhatják ki a számukra legmegfelelőbbet.

– A City (városi) útvonal keretében a városban kihelyezett ellenőrzőpontokat kell megkeresni a Bikeathon applikáció segítségével. Erre szeptember 19-én, szombaton 10 és 16 óra között, illetve 20-án, vasárnap 10 és 14 óra között lesz lehetőség. Az úgynevezett Wild útvonal célja, hogy megismertesse és népszerűsítse a városon kívüli bicikliutakat. Itt egy nehezebb és egy könnyebb útvonal is lesz, amit csapatosan fogunk megtenni. A nehezebb túrára szombaton 10 órakor, a könnyebbre pedig 16 órakor indulunk a jeddi Green Residence-ből, ahonnan vasárnap 10 órától is indítunk egy utolsó túrát – mondta.

Gál Sándor kiemelte, hogy szeptember 20-án a 3–12 év közötti gyerekeké lesz a főszerep, akiket Maros-

vásárhely főterén várnak a Bikeathon Juniorra. A legkisebbek különféle ügyességi és a biciklis közlekedéssel kapcsolatos próbákon vehetnek részt. A gyerekprogramokat a 13 órától kezdődő Junior Critical Mass felvonulással zárják, amit tombolahúzás követ. A zárónapon ugyancsak a főterre várják azokat a kerékpárosokat is, akik a City és a Wild útvonalon tekertek, hogy 14.30-tól közösen megtartsák a Critical Mass felvonulást. A program-sorozatot tombolahúzás zárja.

A szervező elmondta, hogy a jelentkezők idén kilenc jótékonyági projektet támogathatnak.

– Az adományozás kétféleképpen történik. A rendezvényen részt vevő biciklisek a részvételi díj felével támogatnak egy kiválasztott projektet, az illető pedig annak a projektnek a nagykövete lesz, és annak rendje és módja szerint meg tud szólni

tani további potenciális támogatókat. A cél az lenne, hogy minél több támogatót szólítsunk meg közösen, és gyűjtsük össze a kilenc projekthez szükséges pénzüsszeget – mondta Gál Sándor.

A rendezvényre szeptember 17-ig lehet regisztrálni a Bikeathon applikáción keresztül. Az esemény honlapján (<https://bikeathon.ms>) videóformátumú útmutató segíti a jelentkezést lépésről lépésre, és ugyanitt lehet tájékozódni a jótékonyági projektekről is.

Gál Sándor kiemelte, hogy egyes regisztrációs csomagok mellé Bikeathon-póló is jár, ezek szeptember 6-ig elérhetők. A résztvevők szeptember 17–18-án a Visit Maros székhelyén (George Enescu utca 2. szám) vehetik át rajtszámaikat annak érdekében, hogy a rendezvény napján gördülékenyebb legyen a lebonyolítás.

Fotó: Bikeathon.ms Facebook-oldala

Év végéig befejezhetik a radnóti hőerőmű felújítását

Szeptember közepétől hatályba lépnek a radnóti hőerőmű építésének újraindításához szükséges szerződések, így az év végéig befejezhetik a munkálatokat – jelentette be hétfőn Marosvásárhelyen Ilie Bolojan ügyvivő miniszterelnök.

A kormányfő elmondta, hogy a gáztüzelésű létesítmény a Romgaz kezelésében lévő stratégiai beruházás, amelynek

eredetileg már korábban ki kellett volna váltania a szénerőművek egy részét. A projekt körülbelül 90 százalékban elkészült, de a kivitelező spanyol cég csődje miatt leállt.

Bolojan szerint az állami gázvállalat több mint 30 szerződést kötött újra a korábbi alvállalkozókkal. Egy részük már a munkatelepen dolgozik, szeptember közepétől pedig a munkálatok újraindításához szükséges összes szerződés hatályba lép. (Agerpres)

Nagy tűz keletkezett a marosludasi újrahazsnosítóban

Tűz ütött ki kedden egy marosludasi újrahazsnosító csarnokban; a hatóságok RO-ALERT üzenetben figyelmeztették a térség lakosságát.

A Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség tájékoztatása szerint a csarnok belsejében mintegy 1000 négyzetméteres felületen pusztítottak a lángok.

Az épületben nagy mennyiségű műanyag hulladékot tároltak, ezért sűrű füst keletkezett.

A tűz megfékezésére több tűzoltóegységet is a helyszínre vezényeltek, a katonai tűzoltókat is, hogy megakadályozzák a lángok áttérjedését a gazdasági társaság telephelyén található más létesítményekre.

Emberáldozat nem volt. Az épület 1250 négyzetméteres felülete megsemmisült. (m. s.)

Fotó: ISU

Külpolitikai szemle

Románia a NATO keleti szárnyának a biztonságát erősíti

Románia a transzatlanti térség, a NATO keleti szárnya és a régió biztonságának erősítéséhez egyaránt hozzájárul – jelentette ki Nicușor Dan államfő kedden, a román diplomácia éves értekezlete (RADR) alkalmából a Cotroceni-palotában tartott beszédében.

Az elnök szerint a román diplomácia három fő célkitűzése az ország biztonságának erősítése, a határon túli román közösségek támogatása és a gazdaság-diplomácia fejlesztése. „Egyes területeken többet, másokon kevesebbet haladtunk előre. Az idei év jobb lesz” – mondta.

A biztonságpolitika kapcsán az államfő hangsúlyozta, hogy Románia igyekezett megerősíteni szerepét a többoldalú együttműködési keretekben. Felidézte, hogy Bukarest adott otthont a Bukaresti Kilencek (B9) csúcstalálkozójának, amelyen részt vett a NATO főtitkára, valamint az Egyesült Államok és Ukrajna képviselője is. Elmondta, hogy Románia tagja az Európai Unión belüli keleti szárny együttműködési formátumának, a helsinki formátumnak, de részt vesz a Béketanács (Board of Peace) munkájában és a Tettrekészek Koalíciójában is. Az államfő ugyanakkor Románia számára kiemelkedően fontosnak nevezte az Egyesült Államokkal fennálló stratégiai partnerséget. Közölte, hogy a

biztonsági együttműködés mellett az amerikai vállalatok erőteljesebb romániai gazdasági jelenlétét is szeretnék elérni.

A katonai, a kibertérben jelentkező és a dezinformációs elemeket egyaránt magukban foglaló hibrid fenyegetésekről elmondta: ezeken a területeken eltérő mértékű előrelépés történt, de a veszélyek kezelésének továbbra is a román hatóságok kiemelt feladatai között kell maradnia.

Az Európai Unióval fennálló kapcsolatokról szólva az elnök a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó döntések fontosságát hangsúlyozta. Reményét fejezte ki, hogy az EU 2028–2034-es költségvetéséről az év végéig megállapodás születik.

Nicușor Dan beszédében megerősítette, hogy Románia támogatja a Moldovai Köztársaság, Ukrajna és a nyugat-balkáni országok európai integrációját. Hozzátette, hogy Bukarest a hibrid nyomásgyakorlás elleni fellépésben is aktív szerepet kíván vállalni, és továbbra is szorgalmazza az ukrainai háború mielőbbi lezárását, illetve a tartós béke megteremtését a régióban. Az elnök szerint a Moldovai Köztársasággal fennálló kapcsolat továbbra is a román külpolitika egyik meghatározó eleme. A Fekete-tenger pedig nemcsak Románia és Európa biztonsága szempontjából fontos, hanem a Kaszpi-térséggel és ál-

talában Ázsiával kialakítandó gazdasági kapcsolatok miatt is.

Románia OECD-csatlakozásáról közölte, hogy az ország mind a 25 szakpolitikai értékelési területen teljesítette a technikai feltételeket, és már csak a felvételéről szóló politikai döntésre vár. A Frankofónia Nemzetközi Szervezetével fennálló kapcsolatokról szólva Dacian Ciolos nagyon jó jelöltnek nevezte a szervezet főtitkári tisztségére.

A határon túli román közösségek helyzetével kapcsolatban Nicușor Dan fontos előrelépésként értékelte, hogy Ukrajna 2026-tól augusztus 31-én megünnepli a román nyelv napját. Megítélése szerint nagyrészt eloszlottak a román nyelvű oktatás jövőjével kapcsolatos aggodalmak is. Hangsúlyozta, hogy a diplomatáknak jelen kell lenniük a román közösségekben, különösen azokban az országokban, ahol sok román él, és javítani kell a konzuli szolgáltatásokat.

A gazdaságdiplomáciáról az elnök elmondta, hogy az Európai Uniónak a Mercosurral, Indiával, Indonéziával, Ausztráliával és más fontos piacokkal kötött megállapodásai új lehetőségeket teremtenek. Ezért szorosabb párbeszédet sürgetett a román állami és magánvállalatok, valamint a diplomácia között, hogy elősegítsék a román cégek külföldi terjeszkedését és a külföldi tőke Romániába vonzását. *(Agerpres)*

Romániának mielőbb stabil kormányra van szüksége

Ilie Bolojan ügyvivő miniszterelnök kedden reményét fejezte ki, hogy Romániának mielőbb stabil kormánya lesz, és hangsúlyozta, hogy a következő kabinetnek folytatnia kell a deficit csökkentésére irányuló erőfeszítéseket.

A kormányfő a román diplomácia éves értekezletén mondott beszédében figyelmeztetett, hogy a költségvetési hiány mérséklése nélkül lenullázódhatnak az idei erőfeszítések, és Románia olyan helyzetbe kerülhet, amelynek társadalmi költségei jóval nagyobbak lehetnek az ideikeinél. Bolojan elismerte, hogy az elmúlt év „nem volt túl kényelmes”. A nehézségek között említette, hogy az államfő a mandátuma elején van, a négypárti koalícióban pedig néhány hónap után megjelentek a nézeteltérések és a bizalmatlanság. Az ügyvivő miniszterelnök szerint eltérő üzenetek és a koalíción belüli támogatás hiánya mellett nehéz nagy politikai döntéseket hozni, akár külpolitikai kérdésekben is.

„Ha az üzenetek egymástól eltérnek, ha az egyes ügyekben – beleértve a külpolitikát is – megfogalmazott, olykor merész álláspontok mögött nincs koalíciós támogatás és konszenzus, akkor nagyon nehéz nagy horderejű politikát folytatni” – jelentette ki, majd elmondta, hogy a kormány ebben a nehéz évben jelentős bel- és külpolitikai problémákkal szembesült, köztük az ukrainai háborúval, az Öböl-térségében zajló konfliktussal, a drónincidensekkel, az energia-válságokkal és az aszályal. Hozzátette: Romániának továbbra is súlyos gondjai vannak az államháztartás egyensúlyzavarával, amelyek korrekcióját nem lehet egyik napról a másikra végrehajtani, és elkerülhetetlenül fájdalmas folyamat.

„A jelenlegi kormány ennek ellenére megtette, amit ebben az időszakban meg kellett tennie: intézkedéseivel megelőzte Románia adósbesorolásának leminősítését, és csökkenő pályára állította a deficitet” – mondta az ügyvivő miniszterelnök, ugyanakkor figyelmeztetett, hogy

az elfogadott intézkedések hatása az év végére megszűnik, és jövő évtől már nem lesznek elegendők a hiány további csökkentéséhez.

Bolojan szerint a következő kormánynak folytatnia kell a deficitcsökkentést, mivel Románia vállalta, hogy a hiányt 6 százalékról 5 százalékra mérsékli.

Megjegyezte, hogy a politikai instabilitás és a kiszámíthatatlanság nehezítik az ország gazdasági helyzetét, a teljesíthetetlen ígéretek pedig különösen veszélyesek, mert erősíti az állampolgárok hatóságokkal szembeni bizalmatlanságát és ellenérzéseit. Hangsúlyozta: Románia külpolitikai horgonyai változatlanok, ezek a NATO, az Európai Unió és az Egyesült Államokkal fennálló partnerség.

Szerinte a belpolitikai fejleményektől függetlenül figyelmet kell fordítani a nagy román diaszpórával való kapcsolatra is, különösen azokban az uniós országokban, ahol a legtöbb román állampolgár él. *(Agerpres)*

Meddig tart még?

(Folytatás az 1. oldalról)

És noha a harmadik világháború nem tört ki, az a világ, amelyben ennek lehetőségét komolyan mérlegelnünk kellett (és talán továbbra is kell), velünk maradt. És megfizettük az árát is. Szerencsére nem a lövészárkokban, ám az ukrainai háború így is energiaár-emelkedést, inflációt, kereskedelmi zavarokat és hatalmas költségvetési terheket eredményezett. Ukrajna gazdasága 2022-ben csaknem harminc százalékkal zuhant, az újjáépítés a jelen-

legi becslések szerint 588 milliárd dollárba kerülhet.

Idén pedig Irán körül éltünk át újra hasonló szorongást. Az amerikai–izraeli támadások és az iráni válaszcsepások után ismét felmerült a gondolat: meddig lehet fokozni egy regionális háborút anélkül, hogy az globálissá válna? A Hormuzi-szoroson normális körülmények között a világ energiaellátásának mintegy ötöde halad át. A forgalom súlyos korlátozása megemelte az olaj és az üzemanyag

árát, növelte a szállítási és biztosítási költségeket, új inflációs nyomást helyezett Európára, az IMF pedig lefelé módosította a világgazdaság növekedési kilátásait. A világgazdaság egyelőre jobban bírja a sokkot, mint sokan várták – de maga az IMF figyelmeztet arra, hogy a tartalékok fogynak.

Szeptember elsején van a második világháború kitörésének emléknapja. És az emléknapok nem csak az emlékeztést szolgálják, hanem – ideális esetben – a levont és levon-

ható tanulságot is igyekeznek megőrizni az utókor számára. E gondolatmenet értelmében pedig szeptember elsejének az egyik legfontosabb tanulsága az, hogy a világháborúk nem feltétlenül azon a reggelen kezdődnek, amikor az emberiség felismeri, hogy háború van. 1939. szeptember elsején sem lehetett még látni Auschwitzot, Sztálingrádot, Nankingot, Normandiát, Drezdát vagy Hirosimát. „Csak” egy újabb háború kezdődött Európában.

És nyolcvanhét év távlatából éppen ezért nem az lehet igazán

megnyugtató, hogy a harmadik világháború mindeddig nem tört ki. Sokkal inkább az lehetne, ha bizonyosan tudnánk, hogy azok, akik a gombok nyomogatásában érdekeltek, és e nyomogatásért felelősek, megtanulták időben felismerni a hátrát, amelyen túl már nincs visszaút, és van még bennük elég józanság ahhoz, hogy időben megálljanak. Mert a történelem fordulópontjai és azok összefüggései az utókor szemzögéből többnyire világosan kirajzolódnak – ám az eseményeket irányítók és megélők számára ezek a pontok még láthatatlanok.

ORSZÁG – VILÁG

Angela Merkel Bukarestben

Angela Merkel volt német kancellárt fogadta kedden a Cotroceni-palotában Nicușor Dan államfő. Találkozójukon a nemzetközi politikai és biztonsági helyzetről, az Európai Unió szolidaritásáról és arról tárgyaltak, hogy az európai államoknak nagyobb felelősséget kell vállalniuk a NATO-n belül. Nicușor Dan az X közösségimédia-platfromon arról számolt be, hogy nagyon jó megbeszélést folytatott Angela Merkellel a globális politikai és biztonsági helyzetről, és érdekesnek nevezte a volt kancellár jelentős politikai tapasztalatán alapuló véleményét. Az államfő bejegyzése szerint a megbeszélés központi témája az Európai Unió nemzetközi szerepvállalása volt egy szolidárisabb közösség megteremtése érdekében. Egyeztettek arról, hogy Románia és Németország miként járulhat hozzá az európai kohézió erősítéséhez, valamint egy határozottabb, a NATO-n belül nagyobb felelősséget vállaló európai védelmi álláspont kialakításához. Angela Merkel kedden Bukarestben mutatja be Szabadság. Emlékek 1954–2021 című kötetét. A Litera kiadó közleménye szerint a könyvbemutatót 19 órától tartják a Román Atheneumban, ahol a volt német kancellár Emil Hurezeanu újságíróval és diplomatával, volt külügyminiszterrel beszélget. *(Agerpres)*

Földrengés volt Vrancea megyében

A Richter-skála szerint 3,3-as erősségű földrengés történt kedden 9 óra 54 perckor Vrancea megyében – közölte az Országos Földfizikai Intézet (INCDFP). A szeizmikus mozgás 30 kilométeres mélységben következett be. Epicentruma 18 kilométerre volt Focșani-tól, 56 kilométerre Buzăutól és 94 kilométerre Sepsiszentgyörgytől. Augusztusban eddig tíz, a Richter-skála szerint 3 és 4,5 közötti erősségű földrengés történt Romániában. *(Agerpres)*

Szlovákia radarokat küld Romániába

A szlovák kormány jóváhagyta, hogy alacsonyan repülő légi célpontok észlelésére alkalmas radarokat és az azokat kezelő személyzetet küldjön Romániába – jelentette be kedden Radu Miruță ügyvivő védelmi miniszter. Miruță az uniós tagállamok védelmi minisztereinek az írországi Wicklow-ban tartott informális találkozóján vesz részt a napokban. Az ügyvivő tárcavezető megköszönte Robert Kaliňák szlovák védelmi miniszternek és a pozsonyi kormánynak, hogy jóváhagyták az alacsonyan repülő célok feldeírítésére alkalmas radarok és az azokat kezelő személyzet Romániába küldését. Közlése szerint ez válasz arra a román kérésre, amelyet a NATO és az Európai Unió szintjén is megfogalmaztak az ország keleti határának fokozottabb megfigyelése érdekében. *(Agerpres)*

Csökkent a munkanélküliségi ráta

A szezonálisan kiigazított adatok szerint júliusban 6,4 százalék volt a munkanélküliségi ráta Romániában, 0,4 százalékponttal kisebb, mint júniusban – közölte kedden az Országos Statisztikai Intézet (INS). A 15 és 74 év közötti állástalanok száma 2026 júliusában 526.800 fő volt, kisebb, mint az előző hónapban (555.500 fő), de nagyobb, mint 2025 azonos hónapjában (484.800). A nők munkanélküliségi rátája 0,5 százalékponttal meghaladta a férfiakét: előbbiek körében 6,7, utóbbiaknál 6,2 százalékos volt. A fiatalok (15–24 év közöttiek) körében továbbra is magas, 30,8 százalékos munkanélküliséget regisztráltak. A 25 és 74 év közöttiek júliusi munkanélküliségi rátáját 5,2 százalékra becsüli az INS, ehhez a korosztályhoz tartozott a munkanélküliek 76,4 százaléka. *(Agerpres)*

Szeptembertől újraindulnak az Erdélyi Hagyományok Háza programjai

Szeptembertől újraindulnak az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány rendszeres programjai, amelyeket minden korosztály számára ajánlanak. Ősszel három új és egy régi, de megújított állandó programmal várják Marosvásárhelyen az érdeklődőket. Az alábbi foglalkozásokon lehet részt venni.

Ölbeli játék (6 hónapos kortól 2 éves korig)

Visszahozzuk a régi idők meghitt ringatóinak, énekeinek hagyományát. A szülők olyan mondóka- és játékrepertoárral gazdagodnak, amelyeket otthon is bátran használhatnak, miközben észrevétlenül fejlődik a babák testtudata és figyelme. A foglalkozás minden hónap első szerdáján 17 órától – az első alkalom ma, szeptember 2-án – lesz. További információk és esemény: <https://shorturl.at/OLDcB>

Gyermektáncház (3 éves kortól 6 éves korig)

Klasszikus gyermektáncházunk némileg megújulva, egy új foglalkozásvezetővel kiegészülve folytatódik! Az izgó-mozgó aprónép hétről hétre élő muzsikára tapasztalhatja meg a népdalok, rigmusok és körjátékok varázsát, követve az évkör hagyományait. Táncházat minden szerdán (tanév közben, vakációkban szünetel a program) 17 órától tartanak, kezdés szeptember 2-án. További információk és esemény: <https://shorturl.at/foaVv>

Népi játszóház (6 éves kortól)

Régen a gyerekek közösségben, egymástól tanulták a játékokat, miközben folyamatosan mozogtak. Célunk, hogy a mai gyerekeket is kiszakítsuk a rohanásból, és rengeteg olyan játékot mutassunk nekik, amiket később felnőtt nélkül, a saját örömkre is játszhatnak pajtásaikkal. A játszóház minden hónap második, harmadik és negyedik szerdáján 17 órától várja a gyerekeket. Kezds: szeptember 9-én. További információk és esemény: <https://short.do/n4xx5J>.

Tini-tanoda (12–17 éves lányoknak)

A hagyomány találkozása a modern divattal. Megmutatjuk a kamaszlányoknak, hogy a hagyományos technikák (horgolás, nemezelés, szövés) egyáltalán nem idejétmúltak: segítségükkel egyedi, „designer” kiegészítőket és használati tárgyakat alkothatnak egy barátságos, támogató közösségben. A tanoda szeptember 24-től, minden csütörtökön 17 órától fogadja az érdeklődőket. Ez a program zártkörű, így a részt venni előzetes jelentkezés alapján lehet a következő internetes elérhetőségen: <https://forms.gle/tShLDCmpaXZvRjQ29>.

A programról további információk a <https://short.do/3NWMQD> elérhetőségen találhatók – tájékoztatott Kovács Réka közkapcsolati felölös. (v.gy.)

Új köntösben a kultúrotthonok

Az elmúlt időszakban a nyárád-magyarósi, illetve a nyárádselyei kultúrotthon is teljes körű felújításon ment keresztül. Emellett jelenleg elbírálás alatt áll egy újabb projekt is, amelynek keretében a nyárádselyei kultúrotthont korszerű hang- és fénytechnikával szerelnék fel. A beruházást a Vidékfejlesztési Beruházásokat Finanszírozó Ügynökség (AFIR) által kezelt LEADER-program támogatásával finanszíroznák.

Kacsó Lajos polgármester hangsú-

lyozta, hogy nemcsak a közintézmények megvilágítására fektetnek hangsúlyt, hanem a közvilágításra is. Mint mondta, a közelmúltban zárult le az a projekt, amelynek keretében a nyárád-magyarósi utcai lámpákat modern, intelligens, költséghatékony lámpákra cserélték. Kiemelte, hogy a közeljövőben a község két másik településén, Nyárádselyén és Torboszlón is korszerűsítik a közvilágítást. A fejlesztés jelenleg a közbeszerzési szakaszban van. (sz.v.)

A nemrég felújított nyárád-magyarósi kultúrotthon

Fotó: Nagy Tibor

NEXUS

Nemzetközi kortárástánc-fesztivál

Szeptember 3–6. között Marosvásárhelyen első alkalommal rendezik meg a NEXUS nemzetközi kortárástánc-fesztivált. A rendezvény célja, hogy találkozási lehetőséget teremtsen a kortárs tánc különböző generációi, képzési szintjei és szakmai területei között. A fesztivált a Kult Mind Egyesület és a Navarra Dance Egyesület szervezi, szakmai partner a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem.

A fesztivál szervezését Ferencz Mária, a Kult Mind Egyesület elnöke kezdeményezte. Az egyesület évek óta azon dolgozik, hogy magas színvonalú tánc- és színházi produkciókat hozzon el Marosvásárhelyre, és ezáltal közelebb hozza a művészetet a közönséghez. Munkájuknak köszönhetően generációk ismerkedhettek meg olyan előadásokkal, amelyek megmutatják, milyen sokszínű és izgalmas világ a táncművészet, és hogy a táncnak van jövője.

A fesztivál másik pillére a Navarra Dance Egyesület, amely 11 éve foglalkozik fiatalok képzésével, és ez idő alatt több mint 100 fiatalt kísért a tánc és a színpadi előadás világában. A két szervezet különböző oldalról, de ugyanazért a célért dolgozott: közösséget építeni, lehetőségeket teremteni, és utat nyitni a táncművészet következő generációi számára, ezért a NEXUS ennek az együttműködésnek a következő lépése volt, hiszen e két pillér összekapcsolódik, és megépül a híd a közönség, a fiatal táncosok, az oktatási intézmények, a professzionális alkotók és a szakmai közeg között. A fesztivál egyben annak is bizonyítéka, hogy ha közös a cél, az összefogás nemcsak megkönnyíti az építkezést, hanem új lehetőségeket is teremti.

A NEXUS ezt a közös építkezést szeretné folytatni és megerősíteni: kapcsolódási pontot teremteni azok között, akik már jelen vannak a

Transylvanian Contemporary Dance: This Is Us

Fotó: NEXUS

szakmában, azok között, akik most lépnek be, és azok között, akik a közönség oldaláról formálják a tánc jövőjét – tájékoztatott Macaveiu Blanka, a Navarra Dance Egyesület elnöke, a fesztivál társszervezője.

Tekintettel arra, hogy a fesztivál szakmai partnere a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, a NEXUS kiemelt szakmai programjába került a romániai koreográfusképzésben részt vevő hallgatók bemutatkozása is, így mind a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, mind a jászvásári George Enescu Nemzeti Művészeti Egyetem (UNAGE) koreográfia szakos hallgatói saját produkcióikkal képviselik intézményüket. A két egyetem találkozása lehetőséget teremt arra, hogy a hallgatók megismerjék egymás munkáját, alkotói gondolkodását és képzési környezetét. Az előadásokat követő kerekasztal-beszélgetések során az alkotói folyamatról, az egyetemi képzésről, a hallgatók lehetőségeiről, a társulati munkáról és a diploma utáni szakmai utakról beszélgetnek az alkotók, előadók, hallgatók és a meghívott szakemberek.

A NEXUS workshopjai különböző korosztályok és különböző technikai felkészültséggel rendelkezők számára szól. A programban hazai és nemzetközi oktatók veze-

tésével kortárástánc-, balett-, kontakt-improvizációs, szomatikus mozgás- és mozgásfejlesztő kurzusok kapnak helyet. A fesztivál programjai a hivatásos és amatőr táncosok, táncpedagógusok, színészek, egyetemi hallgatók, hobbitáncosok, fiatalok, felnőttek és a kortárs tánc iránt érdeklődő közönség számára egyaránt nyitottak. A fesztivál központi eleme a találkozás: a különböző generációk, egyetemek, táncművészek és szakmai területek kapcsolódása.

A három romániai egyetem koreográfia szakos hallgatóinak részvétele külön hangsúlyt ad a fiatal alkotók szakmai bemutatkozásának. A hallgatók saját intézményüket képviselve mutatják be munkáikat, majd a produkciókhoz kapcsolódó beszélgetésekben közvetlenül találkozhatnak más egyetemek hallgatóival, oktatókkal, hivatásos művészekkel és a közönséggel. A professzionális társulatok jelenléte további kapcsolatot teremt a felsőfokú képzés és a szakmai pálya között. A workshopok, előadások és közösségi programok pedig lehetőséget adnak arra, hogy a kortárs tánc különböző szinteken és különböző korosztályok számára is elérhető legyen.

A fesztivál szakmai programját hazai és nemzetközi kortárástánc-

workshopok, professzionális társulatok előadásai, szakmai előadások, filmvetítések, könyvbemutató, szakmai könyvvásár és közösségi programok egészítik ki.

A fesztivál szervezőcsapata: Macaveiu Blanka táncművész, koreográfus és a Navarra Dance Egyesület vezetője, Ferencz Dalma projektvezető, a Kult Mind Egyesület képviselője, Dabóczi Dávid táncművész-koreográfus, Bezsán Noémi táncművész, koreográfus, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem egyetemi oktatója, további szervezők: Andreea Drăgan színész, táncművész-koreográfus, Mihály Kata designer, Simó Franciska sajtóreferens.

A fesztivál nulladik napja szeptember 3-án lesz, amikor a marosvásárhelyi várbán a helyi, környékbéli és más városokból érkező tánciskolák 4–18 év közötti növendékeinek biztosítanak lehetőséget a szervezők arra, hogy egy vagy két kortárástánc-szólóprodukcióval bemutassák tánciskolájukat. A bemutatkozás célja, hogy azok a fiatalok is színpadra léphessenek, akik még nem vesznek részt felsőfokú táncművészeti képzésben, de érdeklődnek a kortárs tánc és a táncművészeti pálya iránt.

Ezen a napon mutatják be a Transylvanian Contemporary Dance a *This Is Us* című ifjúsági előadását is, amelyet Dabóczi Dávid rendezett. A produkcióban olyan fiatal táncosok vesznek részt, akiknek nincs felsőfokú táncművészeti képzettségük, ugyanakkor a Navarra Dance oktatási folyamatában már olyan szintre jutottak, amely lehetővé teszi számukra egy összetettebb előadás színpadra állítását. Az estét Cári Tibor zongoraművész koncertje és a fesztivál oktatóinak improvizációs produkciója zárja.

Szeptember 4-én, a fesztivál első napján különböző korosztályú és technikai tudású csoportok számára kortárástánc-workshopok zajlanak hazai és nemzetközi oktatókkal, ugyanakkor az IntegraViva Health Center dietetikai szakemberei a sporttáplálkozás és a táncművészet kapcsolatáról tartanak előadást.

A rendezvény hivatalos megnyi-

tója 16.45-től a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen lesz, ahol este a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem koreográfia szakos hallgatói bemutatják a *Zoomers* című előadásukat Bezsán Noémi rendezésében. Az előadást kerekasztal-beszélgetés követi az alkotókkal és a hallgatókkal, majd két rövid táncfilmet is levetítenek.

Szeptember 5-én folytatódik a rendezvény, amikor elsősorban művészeti műhelymunkák lesznek, emellett a George Enescu Nemzeti Művészeti Egyetem (UNAGE) koreográfia szakos hallgatói mutatják be *Decalog* című produkciójukat. Az előadást követő szakmai beszélgetés az egyetemi képzésről és a hallgatók alkotói lehetőségeiről szól.

Szitt Melinda *Szerepek és felelősségek a táncoktatásban* címmel elsősorban tánciskola-vezetőknek, pedagógusoknak, szülőknek és fiatal táncosoknak tart előadást, amelyen a tanár, a szülő és a diák szerepét, valamint a táncospályára való felkészítés kérdéseit vizsgálja. A rendezvény az Art Caféban folytatódik, ahol Cári Tibor (Art3 Café) koncertezik. Az est fő előadása a Budapest Táncszínház *Quattro Stagioni | Many Ways* című produkciója lesz. Ezután Földi Béla, a Budapest Táncszínház alapítója, valamint a társulat táncosai vesznek részt szakmai beszélgetésen, majd a fiatal zenészek közreműködésével a Nexus-partival zárul a nap.

Szeptember 6-án bemutatják Bezsán Noémi *A hiány lendülete. Az erdélyi magyar táncszínházi hálózat* című könyvét. Ezután Szitt Melinda, a Magyar Táncművészeti Egyetem docense *A testtudat jelentősége a táncművészetben* címmel tart szakmai előadást.

A fesztivál záróelőadása az M Studio *Lift²* című produkciója, amelyet szintén szakmai beszélgetés követ.

A fesztivál teljes időtartama alatt szakmai könyvvásár/könyvszemle is zajlik, ahol a szervezők tervei szerint táncművészzel, mozgással, testtudattal, egészséggel és táplálkozással kapcsolatos könyvek lesznek elérhetőek – tájékoztattak a szervezők. (vajda)

Vad glamour az oroszlánok kifutójánál

Különleges divatbemutónak adott otthont a marosvásárhelyi állatkert: a Wild Glamour Sustainable Fashion estjén Hajnal Zsuzsanna fenntartható szemléletben készült kollekcióját láthatta a közönség. A természet közelsége, a rock és a glamour világa, valamint az újrahasznosított anyagokból készült extravagáns ruhák sajátos hangulatot teremtettek az oroszlánkifutónál.

Sófalvi Szidónia

Az esemény estjén 3785 látogató fordult meg az állatkertben, így a divatbemutató egy mozgalmas nyári este különleges programjaként várta a közönséget. A kifutóként szolgáló helyszín már önmagában is szokatlan hátteret adott a bemutatónak: az állatvilág közelsége szorosan összekapcsolódott a kollekció természethez és környezet-tudatossághoz kötődő üzenetével.

Hajnal Zsuzsanna kreációinak elkészítésénél szinte minden alapanyag új életet kapott. A ruhák között olyan darabok is megjelentek, amelyekhez függönyöket, sötétítőket és különféle bőrhulladékokat használt fel a tervező. Egyes kreációkba még szobordarabok is bekerültek, így a ruhák mellett az extravagáns fejdíszek, ékszerek és egyéb kiegészítők is az újrahasznosítás különleges példáiává váltak.

A kollekció ezúttal a rock, a glam és a glamour jegyében született. A fekete szín és a karakteres, látványos elemek domináltak, miközben az állatvilág motívumai sem maradtak ki. Több ruhán is megjelentek az oroszlán- és tigrismotívumok, amelyek a helyszínhez is szorosan kapcsolódtak.

Fotó: az állatkert Facebook-oldala

A mintegy húsz összeállítás elkészítése jelentős munkát igényelt. Hajnal Zsuzsanna egyedül dolgozott a kollekción, a ruhák mellett a teljes megjelenéshez szükséges fejdíszeket, ékszereket és kiegészítőket is maga készítette. A munkálatok hónapokon keresztül tartottak. A cipők elkészítését már szakemberre hagyta, hiszen – mint fogalmazott – ehhez már cipésznek kellene lennie.

A bemutató azonban nemcsak a látványról szólt. A fenntarthatóságra, a tudatos vásárlás fontosságára is felhívták a figyelmet. Hajnal Zsuzsanna szerint érdemes vásárlás előtt egy pillanatra megállni, és átgondolni, valóban szükségünk van-e arra, amit meg szeretnénk venni. Sok esetben ugyanis nem valódi szükséglet, hanem egy rosszabb hangulat vagy frusztráció áll a vásárlás hátterében.

Az est programját a Transylvanian Contemporary Dance társulat előadása is gazdagította, amely a mozgás nyelvén kapcsolta össze a művészetet, a természetet és a fenntarthatóság gondolatát.

Az est különleges vendége a marosvásárhelyi születésű Keresztes Ildikó volt, aki fellépésével tette még emlékezetesebbé a különleges helyszínen megrendezett divatbemutatót.

Hajnal Zsuzsanna a jövőben is folytatná a fenntartható divatra épülő munkát, és tervei szerint jövőre ismét hasonló bemutatóval jelentkezik az állatkertben.

Erről jut eszembe

Nagy Miklós Kund

Szeptember meghozta az esőt is. Lejárt a sok táncvigaság? Elnémul a mulatódal, heavy metal, s nem lesz rock, blues? Post-holiday blues teleszik a jónépre? Vagyis a szabadság utáni rosszkedv, ahogy ezt az időszakot a szakemberek nevezik? Előfordulhat. Legalábbis részben. A meteorológusok előrejelzései is bizonytalanságra készíthetnek, a villámáradatokat jósoló viharok, zivatarok mellett újabb, szeptemberi hőhullámokra is számítanunk kell, közben pedig úgy tűnik, a fesztiválszezon sem zárult le egészen. Tény, hogy a nagy nyári szabadságok, közös családi, baráti kirándulások zömét letudhatjuk, vissza kell térnünk a köznapi élet kötöttségeihez, amibe beléptünk az egyfajta átmeneti állapot. A tücsök életmódból hangya életvitelre kell váltanunk. Lehetőleg minél hamarabb. Nyakunkon már a tanévkezdés is. Hacsak nem lesz tanügyi sztrájk. Vagy az csak szájhősködő fenyegetés marad, amit senki sem vesz komolyan? De ki vesz bármit is komolyan ebben az országban?! Akik a tisztségükből kifolyólag a vezetésére hivatottak, biztos, hogy nem. A régóta várt jogszerű, életbevágó problémák megoldására felhatalmazott végleges kormány sehol, az államelnök karikaturákhoz formáját, a cirkuszi csatatérként tündöklő parlament őszi ülésszakát tegnapi hirdették meg, de a politikusok mást se csinálnak, csak csápolnak, mint magukról megfélemezett öreg rockerek. Közben az országnak ajánlott hatalmas nemzetközi pénzüsszeg kifolyt a kezük közül, a fogyatkozó népesség pedig húzza meg magát és boldoguljon, ahogy tud! A jegyzetíró meg mitévő legyen? Eldönthetetlen, így hát kérdő- és felkiáltó jelek tölti meg írását. Mást nem is nagyon tehet. Pláne, ha arra gondol, milyen durva, alpári, többnyire légből kapott, álhírekből átvett kommentekkel van tele a közösségi média. Sőt még az AI, a mesterséges intelligencia is figyelmezteti mondanója végén, hogy előfordulhat, ez vagy az az állítás nem ellenőrzött, nem biztos, hogy valós. Ami biztos, a vég nélküli kánikula, a hóguta őt is megviselte, gyakran rádöbben, hogy a fáradtság, ingerlékenység, kialvatlanság, motivációhiány, amivel a szóban forgó post-holiday blues-t jellemzik, benne is gyökeret eresztett. Tehát, ha a koránál fogva számára már nem is lenne kötelező az őszi teendőlista, azért a nagyobb, rendszeresebb fizikai, szabadtéri aktivitást szorgalmazó életstílus igénye nála is indokolt elvárás lenne. Eszembe jut egy akaratlanul hallott minapi beszélgetés. Egyik késődélután a marosvásárhelyi Borudvarban álltam sorba pohárért, előtttem fiatal társaság csevegett vidáman. Még vagy két ifjú ember is odacsapódott. Hangos volt a fogadtatás, ők halkabban kifejtették, kábultak még, mert hajnali ötig mulattak, zenéltek, és kialvatlanok. De The Show must go on, a shownak mennie kell! Nem cáfolom. Persze azért sokkal jobb lenne legalább egyszer végig aludnom az éjszakát! Blúzzal vagy blúz nélkül? Ki-ki döntsön erről saját belátása szerint.

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Nagy Székely Ildikó

– Engem sosem bántottak szóval vagy tettel. Csak csendben nem szerettek – osztotta meg velem rég nem látott gyermekkori ismerősöm a mögötte lévő évtizedek felismerését. Tárgyilagosan, látszólag egészen érzelmentesen adott kétmondatos helyzetjelentést a közelmúltjáról, mintha csak arról beszélt volna, hogy a tegnapi és tegnapelőtti esős idő néhány napig még várhatóan kitart.

Körülöttünk ezer hangon és színben búcsúztatta a nyarat a várbeli Forगतag, de a beszélgetésünk fél órájára mindez egy kedves, kellemes díszletté szelídült, a pillanatnyi valóságot pedig csak az jelentette, amiről egy fa tövébe letelepedve Bella mesélt.

– Ne hazudjak, anyuék igenis szerettek a maguk okos, feltűnésmentes módján – helyesbített hirtelen. – Igaz, hogy ölelések és jó éjt puszki nélkül, de valamivel – egy biztató szóval vagy éppen a meglepetésszerűen megjavított karórámval – minden nap tudtomra adták, mennyire fontos vagyok nekik. Talán még a névvalasztással is. Aztán jött a középiskola, és vele a nagy csalódások kora.

– Valamikor abban az időszakban szakadt meg köztünk is a kapcsolat – jegyeztem meg.

– Igen, mert a tömbházlakásból elköltöztünk a nagynénémthől örökölt magánházba, és líceumba sem egy helyre jártunk. Én sokszor visszakíváncsoztam az általános iskolába, ahol megvoltak a barát-nőim, és minden sokkal egyszerűbb, természetesebb volt. A közép suliban végig úgy éreztem magam, mint egy betolakodó. Utolsó előttinek jutottam be, biztos, hogy ez is szerepet játszott a hozzáállásomban, de az is, hogy a négy év alatt végig azt éreztem, hogy egy cseppet sem kedvelnek, csak diplomatikusan elviselnek az osztálytársaim. Túlságosan csendes, mindenkinek megfelelni akor voltam, tudod, az a tipikus szürke láncszem, aminek senki nem tulajdonít jelentőséget. Nem volt könnyű hozzászokni ehhez a léthelyzethez, és nem is csoda, hogy az első adandó alkalommal gondolkodás nélkül menekültem ki belőle, mégpedig egy idegen férfi felkínált szerelmébe kapaszkodva. Ide, a várudvarba jártam szombat délelőttönként tanulgatni, olvasni, és az illető egyszer csak leszólított. Bevallotta, hogy hetek óta figyel, és azóta, hogy először meglátott, szeretne meghívni egy hűsítőre. Szégyellem elmondani, mekkora volt köztünk a korkülönbség, de ez engem akkor egyáltalán nem zavart. Annyira vágytam arra, hogy

Láncszemszürke

valakinek végre szüksége legyen rám, hogy egyik kompromisszumot kötöttem a másik után. Az első üdítőzés után a „hódolóm” lovagiasan hazakísért, és meghívott másnapra ebédre egy közeli faluban lévő vendéglőbe. Kocsival várt az utcánkban, és én egészen elvarázsolódtam. Nagyjából ez volt az utolsó mutatkozásunk a nyilvánosság előtt, az újdonsült párom ettől kezdve mindig hazavitt magához. Akkoriban nagyon felkapottak voltak a videókölcsönzők, és ő mindig gondoskodott arról, hogy legyen nála otthon valami nekem való néznivaló, mi több, még főzött is, és szinte minden alkalommal terített asztallal várt. Annyira belegabalyodtam a gondoskodásából körém szőtt hálóba, hogy egy idő múlva semmi másra nem tudtam gondolni, csak arra, hogy újra vele legyek. Persze az iskolát is elhanyagoltam, de amikor csak úgy mellékesen elkotyogtam neki, hogy négy tantárgyból is bukásra állok, elkomorodott, és attól kezdve elkezdett korrepetálni, mégpedig a legnagyobb szigorúsággal. Azt hiszem, ez volt az az időszak, amikor érzékelhetően ridegebb lett velem. Sokáig azt hittem, csak képzelődöm, de amikor már egy szeretetteljes gesztusa, mozdulata sem volt felém, kérdezgetni kezdtem. Eleinte elhárította

a faggatásom, de aztán végre színt vallott: tudtomra adta, hogy újra találkozgatnak a volt feleségével, és bár évek teltek el a válóper óta, úgy érzi, valahol még mindig összetartoznak. Mielőtt megkérdeznéd, nem, nem volt közös gyerekük, így kimondottan önmaguk miatt kezdtek újra közeledni egymáshoz. Ami ezután következett, arra egyáltalán nem vagyok büszke. Könyörögni kezdtem a páromnak, hogy ne üzzön el, mert nélküle semmit nem ér az életem. Ez akár lelki zsarolásnak is minősíthető, de kétségbeesésemben ez akkor eszembe sem jutott. Csak arra tudtam gondolni, hogy mindenképpen magam mellett kell tartanom azt az embert. Ezúttal a fogva tartó láncszem voltam, amit nem lett volna nehéz eltávolítani az útból, a párom mégsem ezt tette. Így utólag visszagondolva bizonyára megsajnált, mert még egy fél évig megengedte, hogy a közelében maradjak. Akkoriban már csak néha jártam haza, minden szabad percemben a kihűlő szerelmi kapcsolatomból fölött próbáltam örködni. Pedig akkor már semmi sem volt olyan, mint az elején, én mégis azt reméltem, hogy ez csak múló állapot. Egy este aztán az összehajtott hátizsákom várt az előszobában. A párom a kezembe adta, udvariasan megölelt, és megkért, hogy többet

ne keressem. Hihetetlenül nehéz hetek következtek, rádiós zenés üzenettel és megannyi telefonos segélykiáltással próbáltam visszakönyörögni magam.

– Hogyan lett vége ennek a kálváriának? – kérdeztem.

– Az egyik hívásomra a volt feleség válaszolt. Kulturáltan, egyetlen bántó szó nélkül küldött el melegebb éghajlatra. Akkor értettem meg, hogy egy veszített ügyért harcolok. Néhány napig csak fekdtem összeterhen, aztán elkezdtem tanulni a közeledő érettségire. Ez volt számomra a legjobb terápia. A sikeresen letett vizsgák után mindenki azt hitte, hogy egyetemre megyek, de én éreztem, hogy nem ez az én utam. Kimentem Németországba az unokatestvéremhez, aki már egy ideje hívogatott, a segítségével elvégeztem ott egy kozmetikustanfolyamot, és azóta együtt dolgozom vele a salonjában. Több mint húsz év telt el, mióta megtettem ezt a lépést, most már saját lakásom és autóm is van, semmiben nem szenvedek hiányt. A férfiak jönnek-mennek, még egyiket sem akartam örökre magamhoz láncolni. Végre úgy érzem, hogy nem kell senkinek megfelelnem ahhoz, hogy jól érezzem magam a bőrömben. És hazajönni is olyan jó. Tudod miért? Mert már nem félek attól, hogy itthon visszaválozhatom a szürke láncszemmé, ami csak másokhoz kötődve hiszi igaznak az életet.

SZERKESZTETTE: VAJDA GYÖRGY

A gazdák több mint 98 százaléka megkapta a 2025-ös mezőgazdasági támogatásokat

A gazdák több mint 98 százaléka megkapta a 2025-ös mezőgazdasági támogatásokat, amelyek összértéke meghaladja a 2,6 milliárd eurót – közölte csütörtökön a mezőgazdasági minisztérium.

Tánczos Barna ügyvivő mezőgazdasági miniszter felszólította a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenció Ügynökséget (APIA), hogy mielőbb tisztázza azoknak a gazdáknak a helyzetét, akik még nem kapták meg a támogatást, és zárja le a fennmaradó kifizetéseket.

A 2025-ös támogatások kifizetésében Hargita, Brä-

ila, Ilfov, Brassó, Kovászna és Ialomița megye érte el a legjobb eredményt: ezekben a megyékben a benyújtott kérelmek több mint 99 százaléka után folyósították a támogatást – közölte.

A tárcavezető arról is beszámolt, hogy a 2026-os kifizetésekhez szükséges hagyományos helyszíni ellenőrzések közel felét már elvégezték. A cél, hogy szeptember végéig zárják le az ellenőrzéseket, és mielőbb megkezdhesék az előlegek folyósítását. Külön megvizsgálják azoknak a megyéknek a helyzetét, ahol nehézségek merültek fel, és segítséget nyújtanak az ellenőrzések felgyorsításához – mondta Tánczos Barna. *(Agerpres)*

Újraindul az Azomureș

A Romgaz a következő napokban ténylegesen aláírja az Azomureș vegyipari kombinát átvételéről szóló szerződést, miután pénteken sikeresen lezárult az összes kötelező jóváhagyási eljárás – jelentette be hétfőn Marosvásárhelyen Ilie Bolojan ügyvivő miniszterelnök.

A kormányfő elmondta, hogy az állami gázvállalat néhány hónapja lezárta a tárgyalásokat az üzem átvételéről, de a folyamat befejezéséhez szükség volt többek között a részvényesek közgyűlésének, a versenytanácsnak és a beruházási bizottságnak a jóváhagyására. Az ügyvivő miniszterelnök szerint az átvétel után szeptembertől az Azomureș több mint 800 alkalmazottja a Romgazhoz kerül. Hozzátette: a Romgaz vezetésével és az új fióktelep irányítóival arról egyeztettek, hogy mielőbb kezdjék meg az üzem újraindításának előkészítését.

Bolojan hangsúlyozta, hogy a kombinát nem indulhat újra azonnal, mert a hosszú leállás és a nehéziparra jellemző technológiai kockázatok miatt alapos műszaki auditokra, szakértői vizsgálatokra és új engedélyekre van szükség. Az előkészítés néhány hónapot vesz igénybe, de az Azomureș a jövő év első negyedévéől már teljes kapacitással működhet. A kormányfő stratégiai jelentőségű beruházásnak nevezte az Azomureș átvételét, amely közvetlenül kapcsolódik a fekete-tengeri földgáz hasznosításához. Mint mondta, a gázárak emelkedése miatt ez az egyik legfontosabb beruházás, amely Románia gázkészleteinek értékesítésére épül, és biztosíthatja a mezőgazdaság számára szükséges műtrágyák belföldi előállítását. *(Agerpres)*

Románia az EU kilencedik legnagyobb sörtermelője

Az Európai Unió (EU) tagállamai összesen 34,4 milliárd liter sört állítottak elő 2025-ben, 0,7 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban, de 2,2 százalékkal többet, mint 2020-ban – közölte hétfőn az Eurostat. A tavaly előállított mennyiségből 32,3 milliárd liter 0,5 százaléknál magasabb alkoholtartalmú sör volt. Alacsony (0,5 százalék alatti) alkoholtartalmú és alkoholmentes sörökből 2,1 milliárd litert gyártottak. Az EU legnagyobb sörtermelője Németország volt 7,4 milliárd literrel, ami az EU értékesített termelésének 21,6 százaléka. Spanyolország 5,3 milliárd literrel és 15,5 százalékos részesedéssel a második, Lengyelország pedig 3,5 milliárd literrel és 10,2 százalékkal a harmadik helyen végzett. A negyedik Hollandia volt 2,4 milliárd, az ötödik Franciaország 2,1 milliárd literrel. A Romániában 2025-ben előállított sörből 1,491 milliárd liter 0,5 százaléknál magasabb alkoholtartalmú volt. Az alacsony alkoholtartalmú és alkoholmentes sörök mennyisége 103,954 millió litert tett ki. *(Agerpres)*

Nehéz lépést tartani a déli versenytársakkal

Finom, de hátrányban van a nyárádmenti dinnye

Lassan vége a nyárnak, enyhül a hőség, a piacokon, üzletekben és Nyárádszeredában az útszélen még ott találjuk a hűsítő, édes nyárádmenti dinnyét. Az idei év termése messze elmarad az előző évitől – derült ki, amikor az egyik termelővel a sikerről és a gondokról, szárazságról és a termésről, az árakról és az eladásról beszélgettünk.

Gligor Róbert László

Kacsó István dinnyéit már sokan ismerik, az utóbbi években ott találjuk Nyárádszereda főutcáján, a lakása előtt, szó szerint karnyújtásnyira. A Gyümölcsfészek nevű családi és baráti kezdeményezés keretében mást is termesztenek, de idén főleg a sárga- és görögdinnyéből kínál az átutazóknak.

Mivel az előző éveket pozitív eredménnyel zárta, az idén már két hektáron indította el a dinnyetermesztést, hétfajta görög- és kétfajta sárgadinnyét találhat nála a vásárló, hiszen minden évben kipróbál új fajtákat, hogy adott területen melyik eredményez nagyobb hozamot, és arra is odafigyel, hogy a gyümölcsök az ízükkel is „hódítsanak”, tehát nem a mennyiség a mérvadó – mondta el lapunknak a termelő.

Az előkészítési munkálatokat (területtakarítás, talajlazítás, alaptrágyázás) rögtön már az idény zárásakor elvégzi, télen pedig kiválasztja azokat a magokat, amelyekkel a következő idényt indítja. A romániai magokat Bosznia-Hercegovinába szállítják, ahol tőkalanyra oltják, majd a kész palántát visszahozzák tavaszra. Azért tőkalanyra oltanak, mert a tőknek erőteljesebb a gyökérzete, ezért mélyebbről fel tudja venni a vizet és a tápanyagot a talajból, másrészt a tők kevésbé érzékeny egyes gombás betegségekre, így megelőzni tudják a gyakori permetezést. A 4400 palánta ültetésekor 6 kilométer hosszúságban fektetnek le csepegtetőrendszert, de talajfóliázást, mulcsozást is végeznek.

A fajtaválasztásnál fontos szempont az érési időpont is, hogy ne tevődjenek egymásra, ne egyszerre érjen be minden fajta, így az árusítási időszakot augusztus elejétől ki tudják nyújtani szeptember közepéig. Idén

kedvező volt az időjárás, július elejéig volt elég csapadék, de az Európát elborító hőségkupola és aszály miatt augusztusra elfogyott a gazdaságában a vízforrás, de ez szerencsére már nem érintette a termést, mert a dinnye-gyökér akár három méterig is behatol a talajba, hogy vizet keressen. A megfelelő vízellátás azért fontos, mert a dinnye nagyon vízigényes, akár 20–25 liter vizet is képes naponta elpárologtatni, amit pótolni kell, hogy a termés egészségesen növekedjen – részletezte a gazda.

Előnyben a déli termelők

Jogosan vetik fel a vásárlók a kérdést, hogy miért jóval olcsóbb a déli megyékben termelt dinnye. Egyrészt azért, mert ott lazább talajok vannak, így ott szabadgyökerű termesztés folyik, azaz egyenesen magról vetik a dinnyét, így a palántaárak jóval alacsonyabbak. Az éghajlat is más, kedvező a dinnyének, így ott hektáronként akár 80–100 tonnát is szüretelnek. Ezzel szemben nálunk félkötött és kötött talajok vannak, az éghajlat kevésbé meleg, a palánták jóval költségesebbek (akár 4–5 lej szálanként), így az előállítási költségek akár háromszor magasabbak, és csak 35–40 tonna dinnye terem hektáronként – magyarázta. Másrészt a déli termesztők már az idény kezdetén visszaszerzik az alacsonyabb befektetéseiket, ezért azután 40–50 banis áron tudják a termést eladni a mezőről a viszonteladóknak, akik már 4–5 lejért (azaz tízszeres áron) adják el a városok piacain.

Ezzel szemben a nagyáruházak nagyon alacsony áron tudják adni a dinnyét, mert üzletpolitikájuk mindig valamilyen más termékkel „összekapcsolja” azt, s a dinnyéért betérő vásárló észre sem veszi, hogy még mi mindent megvásárolt egyúttal az üzletben.

Az alacsony árak annak tudhatók be, hogy szinte mindenütt egyszerre ért be a termés, és a piacon egyfajta telítettség volt, de a hasonló gondokkal küszködő Törökország és Görögország is hatalmas mennyiségű dinnyét adott el Romániában potom áron a kereskedőknek. Ez tönkreteszi hosszú távon a hazai kistermelőket, akik nem tudnak mit kezdeni ezzel a helyzettel, kénytelenek elfogadni a nagykereskedők által felkínált alacsony árat is, nem tudják felvenni a versenyt ezzel a piaccal.

Hogyan éli túl a kistermelő?

Idén jelentősen megnőtt az üzemanyag, a palánta, az alaptrágya ára, de az idei dinnye-értékesítési szezon még a tavalyi-tavalyelőtti árakon kezdtek, azaz kilogrammonkénti 3,50 lejért. Ám csakhamar kénytelenek voltak alább engedni az árakat, ma 2,5 lejért kínálják a görög-, 4 lejért a sárgadinnyét, azért, hogy legalább a befektetett összeg megtérüljön – mutatott rá Kacsó István. Annak ellenére, hogy kétszeres felületen termel az idén, a kedvezőtlen árak miatt alacsony a bevétel, és csak remélni tudja, hogy legalább szeptemberben némi haszon is lesz az idei munkán. Legalább annak örülhet, hogy meg tudta növelni a termőterületet, és a termés is szép lett a nyáron.

Sok vásárlója évről évre visszatér, és nemcsak helyiek, hanem Marosvásárhelyről, Szovátáról, Parajdrol is érkeznek hozzá dinyaért. A piacot sikerült azzal bővítenie, hogy több nyárádmenti élelmiszerüzletben helyet kaptak dinnyéi, a vásárlók pedig pozitívan reagáltak erre.

A nyárádszeredai gazda kedvező helyen, a lakása előtti főút mellett kínálja a dinnyét, ezért a helyiek és környékbeliek mellett a szomszédos Kolozs és Hargita megyei átutazók is megállnak. Mivel a településen naponta több ezer autó halad át, ennek, ha csak

Helyben értékesítik a termést – régi és új vásárlók állnak meg Kacsóék háza előtt

egy százaléka megáll vásárolni, akkor ő már elégedett.

Igény volna arra, hogy Székelyföldön is piacra vigye az árúját, de aki állandóan a mezőn dolgozik és szüretel, annak nincs ideje a piaci stand mellett tölteni az időt, ezért találnia kellene egy székelyföldi viszonteladót, aki korrekt áron értékesíti tovább a gyümölcsöt abban a térségben is – tette hozzá.

Nem engednek a negyvennyolcból

A Nyárádmentén nemcsak Kacsó István termel dinnyét, még van három-négy gazda, akik évek óta jelen vannak a piacon. A versengés helyett a nyárádmentiek egyezséget kötöttek: egy adott árnál alább nem megy egyikük sem. Az alacsony árakra és bevételekre azonban egyaránt panaszkodnak.

Kacsó István nem szeretné csökkenteni a termőterületet, de arra fog törekedni, hogy a költséghatékonyságot növelje, akár úgy is, hogy maga próbál palántákat nevelni, hogy ennek költségeit legalább megfeleltesse. Tavaly próbálkozott a magszegény dinnyével, pozitív volt a visszajelzés, ezért idén ezt is termesztett, idén a „zöldbelű” mellett „sárgabelű” sárgadinnyét is termesztett, ennek is örültek a vevők. Az idei hétfajta görögdinnyéből a következő évben már csak négyet fog termesztetni, amelyek ízben is és mennyiségben is leginkább megfelelték a vásárlók igényeinek – tette hozzá.

22. ProEtnica fesztivál

(Folytatás az 1. oldalról)

államtitkár-helyettese, valamint Iulian Praja, a Maros Megyei Hagyományos Kultúra és Művészeti Oktatási Központ igazgatója. Az egybegyűlteket a fesztivál igazgatója, Volker Reiter köszöntötte, kiemelve, hogy a rendezvény 25. jubileumát ünnepli.

– Érdeemes ismét feltenni a kérdést: miért szervezzük meg a fesztivált? Számomra a válasz egyszerű: a békéért. A béke akkor kezdődik, amikor az emberek találkoznak, beszélgetnek, meghallgatják egymást, együtt esznek, táncolnak, vitatkoznak, sőt, néha el-lentmondanak egymásnak – de továbbra is kommunikálnak. A ProEtnica egy ilyen találkozási hely szeretne lenni. Lehetőséget szeretnénk biztosítani a nemzeti kisebbségeknek

vesz részt a társadalmi párbeszédben. A romániai kisebbségek példamutató jogi védelme biztosítja, hogy ez továbbra is lehetséges legyen. Mindez egy olyan helyen történik, amely turisztikai látványosság, és amely nem véletlenül az UNESCO világörökségének része. Ma ez a történelmi hely, amelyet egykor az emberek védelmére emeltek, egy másfajta védelem keretét biztosítja számunkra. A sokszínű, nyitott és a párbeszédet keresőkkel való együttműködésre hajlandó közösségek védelmét, amelyek a sokszínűség megőrzését hozzáadott értéknek tekintik – mondta.

Nicușor Dan, Románia elnökének üzenetét Cristian Roșu, az Elnöki Hivatal képviselője tolmácsolta, kiemelve egyebek mellett, hogy

A galaci ukránok Yasnytsya együttese

azokra az értékekre, amelyeket a fesztivál felépített és megőrzött, illetve azokra a korlátokra és kihívásokra is, amelyekkel egy ilyen kezdeményezés szembesül.

Ezzel párhuzamosan, a hivatalos megnyitó után a Vár tér színpadán bolgár, görög, horvát, macedón, szerb, lengyel és német előadások voltak láthatók. A nyitónapon a történelemtől való megemlékezés sem maradt el, a kolostor-templomban az *Interkulturális párbeszéd* fórum keretében nyitották meg a mohácsi csata 500. évfordulójának szentelt *Fordulópont: 1526. Válság és lehetőség* című kiállítást.

Az irodalom összeköt

A fesztivál második napján az irodalmi szalonnak a Szarvasos Ház adott otthont. Mariana Gorczyca író nő új könyvéről (Meciul lui Michael Zwischen) beszélt. Az író nő egyebek mellett úgy fogalmazott, hogy „az irodalom terápiás szerepet játszhat: az olvasó felismeri magát a történetben,

A roma holokauszt emlékezete

A harmadik nap egyik kiemelt eseménye *A romák rabszolgasága és a történelmi megbékélés szükségessége* című konferencia volt, amelyet az Országos Romaügynökség szervezett az Interkulturális párbeszéd fórum keretében. A Segesvári Polgármesteri Hivatal épületében tartott találkozón a beszélgetések a roma közösség két nagy történelmi traumájából – a közel öt évszázadig tartó rabszolgaság és a roma holokauszt az Antonescu-rezsim idején – indultak ki, valamint abból a szükségletből, hogy ezeket megismertessék és a közös történelem részeként elfogadtassák.

Emlékezetes görög nap

A szombat az európai kultúra egyik legnagyobb mítoszának – Odüsszeusz utazásának és hazatérésének – jegyében kezdődött. A Segesvári Polgármesteri Hivatal kistermében mutatták be Simona Nicoleta Lazăr Odüsszeusz visszatérése. Háromfelvonásos színpadi mű, prológuossal és epilógussal című kötetét a Romániai Görög Szövetség szervezésében.

Az író nő a görög világról, az utazásról és Odüsszeusz visszatéréséről nem csupán a homéroszi kaland befejezéseként beszélt, hanem az ember egyik alapvető élményeként. Úgy fogalmazott, hogy „Odüsszeusz nem csupán a hazatérő hős, hanem az az ember is, akit az út annyira megváltoztat, hogy a hazatérés már nem jelentheti azt, hogy visszatér oda, ahonnan elindult”.

A nap folyamán emellett a Romániai Albánok Ligája az albán kultúrának szentelt kiállítással és könyvstanddal volt jelen a fesztiválon, a Roma-ügynökség pedig hagyományos viseletet és kézműves termékeket, valamint kiemelkedő roma személyiségeket bemutató tárlattal készült. A napot a 19.30-tól kezdődő nagyszabású görög est zárta a Vár téren. A 22. ProEtnica interkulturális fesztivál augusztus 30-án, vasárnap ért véget.

A dettai svábok Edelweiss táncsoportja

arra, hogy úgy mutassák be magukat, ahogyan ők szeretnék: zenén, táncon, nyelven, irodalmon, művészetben, gasztronómián, történelmen, vitákon és kortárs projekteken keresztül – mondta.

Az igazgató kiemelte, hogy a rendezvény idén nehéz körülmények között jött létre, de a közösségi összefogásnak köszönhetően sikerült megmenteni.

– Számomra ez a legszebb üzenete ennek a jubileumi kiadásnak: a nemzeti kisebbségi szervezetek és a résztvevők mentették meg az idei ProEtnica fesztivált. Az ő hozzájárulásuk és szolidaritásuk nélkül nem lehetett volna megrendezni ebben a formában. Pontosan ez a szolidaritás mutatja meg, mi is valójában a ProEtnica: nem egy személy, és nem is egyetlen szervezet fesztiválja. A ProEtnica egy közös projekt – mondta.

Angela Ganninger, Németország romániai nagykövete egyebek mellett hangsúlyozta, hogy a nagykövetség támogatása szorosan kapcsolódik a fesztivál történetéhez.

– Számos kisebbség őrzi a mai napig hagyományait és kulturális örökségét, és megbízhatóan, pragmatikusan és konstruktívan

A topraisari Can Renkler tatár táncosok

„a kihívásokkal jellemzett időszakokban a közösségeknek alapvető szerepük van a társadalmi béke megőrzésében és a közjó építésében”.

A fesztivál egyik kiemelt eseményét, a 25. év *ProEtnica – az etnikai sokszínűség mint a béke, a stabilitás, valamint a társadalmi és gazdasági fejlődés tényezője* című kerekasztal-beszélgetést szintén szerdán rendezték meg 17.30-tól a polgármesteri hivatal barokk termében. A téma alkalmat nyújtott a résztvevőknek arra, hogy visszatekintsenek a ProEtnica által az elmúlt 25 évben megtett útra,

és ezáltal enyhítheti saját traumáit”. Az érdeklődők megtekinthették *A közösség emlékezete – Gyergyószentmiklós és Szépvíz* című dokumentumfilmet is, amelyet a Romániai Örmények Szövetsége készített. A film nemcsak az erdélyi örmények múltjáról szól, hanem az élő emlékezet törékenységeiről is.

Fotók: Vajda Harmat

A nagyszebeni Șatra Elijah roma kulturális csoport

Görög tűztánc az Efthimos előadásában

Engedély nélkül felépíthető egy 150 négyzetméteres vidéki lakóház is

Augusztus 25-től lépett hatályba a 169/2026-os számú Területrendezési, várostervezési és építkezési törvény, amely a hazai ingatlanfejlesztés és építésügy elmúlt évtizedeinek legnagyobb reformját jelenti, felváltva több elavult jogszabályt (például az 50/1991-es és a 350/2001-es törvényeket). A törvény célja az eljárások egyszerűsítése, a bürokrácia csökkentése és a folyamatok digitalizálása. Azoknak, akik építkezés előtt állnak, érdemes átlapozniuk az új urbanisztikai törvényt, mert az előírások meglepetésekkel szolgálnak. Az egyik az, hogy engedély nélkül még egy 150 négyzetméter alapterületű lakóház is felépíthető.

Bizonyos építkezések, akár új épület építése is lehetséges lesz építési engedély kiváltása nélkül. Az építkezési törvényességére nézve az eddigi két eljárás helyett négy eljárási módot ír elő az új törvény:

1. Formaság nélkül elvégezhetők a törvényben felsorolt kisebb javítási, karbantartási és állagmegóvási munkák, sem engedélyre, sem bejelentésre nincs szükség, de bizonyos esetekben a hivatal előzetes tájékoztatása kötelező.

2. Elhelyezési jóváhagyással (aviz de amplasare) – az ebbe a kategóriába tartozó, kifejezetten meghatározott munkálatokra és épületekre építési engedély helyett elegendő a hatóság elhelyezési jóváhagyását kérni.

3. Bejelentéssel – ez a legfontosabb újdonság – az egyszerűsített építési eljárással nem szükséges építési engedély. Egy nyomtatvány kitöltésével, az egyszerűsített műszaki kiviteli terv mellékelésével és az illetékek kifizetésével elkezdhető az építkezés.

4. Építési engedély – ez az eddig is ismert teljes engedélyeztetési eljárás, amelyhez szükség van az urbanisztikai bizonylatra, az engedélyezési dokumentációra és a szakvéleményekre.

Az eljárás módját a munkálat jellege, az épület milyensége – új vagy régi, az érintett terület kiterjedése, az ingatlan elhelyezkedése – városi vagy falusi környezet, az épület státusa szabja meg, azaz,

hogy védettség alatt áll-e az épület vagy övezet.

A törvény megszabja, hogy egy meglévő épületen tizenegy munkálatot bejelentéssel lehet elvégezni, amihez nem szükséges építési engedély, ezek: kerítéscsere, tetőcsere, a homlokzat átalakítása, energetikai felújítás, padlástér-beépítés, konyha, fürdőszoba átalakítása, válaszfal áthelyezése, könnyűszerkezetű térelválasztó építése, fürdőszoba, gépészeti helyiség bővítése, erkély, loggia beépítése, funkcióváltás, közműhálózat karbantartása. Ezekre a munkálatokra azonban korlátozások is vonatkoznak, az átalakítások során például nem sérülhet a

tartószerkezet, az épület magassága is csak bizonyos mértékig növelhető.

Az új urbanisztikai törvény értelmében vidéken engedély és bejelentés nélkül 20 négyzetméternél kisebb, könnyűszerkezetű, legfeljebb 2,5 m magas, alapozás nélküli épület – terasz, nyári konyha is építhető. Bejelentéssel 50 négyzetméteres alapterületű, alapozással rendelkező, nehéz szerkezetű építmény is felhúzható. Szintén vidéken bejelentéssel, építési engedély nélkül saját telken földszintes lakóház építhető fel, ha az alapterülete nem haladja meg a 150 négyzetmétert.

A bejelentés nem csak egy szóbeli értesítés kell legyen. Az 50 négyzetméterig, illetve a 150 négyzetméterig terjedő épületek építéséhez egy egyszerűsített műszaki kiviteli tervet is mellékelni kell, a 150 négyzetméteres lakóháznál ezen kívül geotechnikai és topográfiai tanulmányra is szükség van. A bejelentést a hivatal 15 munkanapon belül kell elbírálja.

Illusztráció

Elindították az egészségügyi pénztár új digitális portálját

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (CNAS) új digitális portálja, az e-Sănătatea Mea szeptember 1-jén lépett működésbe, és teljesen átalakítja a betegellátás adminisztrációját. A portál egyetlen online felületen gyűjti össze a páciensek teljes elektronikus egészségügyi dokumentációját, a recepteket, a dokumentumokat és az állami egészségügyben elszámolt szolgáltatások előzményeit.

A fő cél az, hogy a páciens egyszerűbben hozzáférjen a saját online egészségügyi dossziéjához, így a betegeknek nem kell minden egyes információért nyomtatott dokumentumokra támaszkodniuk. A portál használata nem kötelező, a CNAS alternatív eszközként ajánlja, így a hagyományos ügyintézés is megmarad.

A CNAS (Országos Egészségbiztosítási Pénztár) elnöke, Horațiu Moldovan bejelentette, hogy a biztosítással nem rendelkező betegek is hozzáférhetnek az e-Sănătatea Mea platformhoz. Tehát a platform minden romániai beteg számára elérhető, a biztosítottaknak és a biztosítás nélkülieknek egyaránt.

A portál az e-sanatateamea.ro címen érhető el, amely megnyitja azt az oldalt, ahol a betegek bejelentkezhetnek. A platform eléréséhez a betegeket arra ösztönzik, hogy időben hozzák létre digitális identitásukat a ROeID alkalmazás segítségével. Ezáltal biztosított, hogy az e-Sănătatea Mea portálra belépő személy pontosan az adott személy legyen, kizárva a hamis identitást.

Az e-Sănătatea Mea platformon a páciensek 12 különböző modulon keresztül érhetik el egészségügyi adataikat és dokumentumaikat.

A felhasználók egy helyen találják meg az eddig különböző rendszerekben keresztül elérhető információkat és szolgáltatásokat. A főbb modulok és egészségügyi információk: Pachetul meu (Csomagom): részletek az egészségügyi szolgáltatási csomagról és a benne foglalt kedvezményekről, juttatásokról; Parteneri de sănătate (Egészségügyi partnerek): az elérhető egészségügyi partnerek hálózata a beteg számára; Programări (Időpontok): orvosi időpontok kezelése, módosítása vagy törlése; Formulare medicale (Orvosi formanyomtatványok): olyan dokumentumok megtekintése, mint a beutalók, orvosi receptek és orvosi levelek; Istoricul medical (Kórtörténet): az eddigi egészségügyi adatok és kezelések áttekintése. A rendszer bevezetése fokozatosan történik, így nem minden modul azonnal működőképes és elérhető.

Az egészségügyi kártyákat fokozatosan az elektronikus személyi igazolványok váltják fel.

Rajtolt a Tengerpart mindenkinek program

Kedden rajtolt a Tengerpart mindenkinek elnevezésű program, amelynek keretében szeptember 30-ig személyenként és éjszakánként 39 lejtől lehet szállást foglalni.

A Romániai Turisztikai Munkaadók Szövetségének (FPTR) közleménye szerint az idei programhoz tíz üdülőhely és turisztikai térség mintegy 67 szálláshelye csatlakozott.

Az ajánlatok egy része csak szállást, más része reggelit vagy all inclusive ellátást is tartalmaz. A legalacsonyabb árakat Eforie Nordon hirdették meg, ahol 39 lejtől lehet szállást foglalni. Neptun-Olimpon 58, Costinești-en 60, Mamaia Nordon és Eforie Sudon 65, Mamaián 69, Jupiteren 74, Saturnon 77, Vama Vechén 80, Mangalián pedig 108 lejnél kezdődnek az éjszakánkénti árak egy személyre. Egyes ajánlatok októberben is érvényesek, és a csomagok – az adott szolgáltató feltételei szerint – üdülési utalvánnyal is kifizethetők. (Agerpres)

Közel 180 millió euró támogatás a gazdáknak

„Az elmúlt hónapokban az RMDSZ-es kollégákkal azon dolgoztunk, hogy minél előbb segítséget tudjunk nyújtani a gazdáknak. A most induló négy program keretében közel 180 millió euró támogatást biztosítunk a mezőgazdaság számára, a gazdaságok korszerűsítésére és fejlesztésére, illetve a megemelkedett költségek fedezésére. Mától igényelhetik a célzott támogatást a sertés- és szarvasmarhatartók. Ez költségvetési átcsoportosítást tesz szükségessé, de a törvény előírásai alapján a pénzügyminisztériumnak kötelessége biztosítani a fedezetet. Ugyanakkor két vidékfejlesztési program is indul uniós finanszírozással. Egyrészt a kisgazdaságok beruházásait és fejlesztését támogatjuk, másrészt a virág- és gyógynövénytermesztőknek nyújtunk vissza nem térítendő támogatást” – hangsúlyozta Tánczos Barna, az RMDSZ miniszterelnök-helyettese, ügyvivő mezőgazdasági miniszter.

Szarvasmarha-ágazat

A szarvasmarha- és bivalytenyésztők esetében a program keretösszege 54,4 millió euró. A támogatásra azok az állattartók jogosultak, akik 2026. március 1-jén legalább 10 szarvasmarhával vagy bivallyal rendelkeztek. Hegyvidéken öt a minimális állatlétszám. További feltétel, hogy 2026. október 5-én a támogatási kérelemben szereplő állatlétszám legalább 75%-ának még meg kell lennie.

A támogatás összege állatonként 68 euró minden olyan állat után, amely 2026. február 28-án legalább 22 hónapos volt, ugyanakkor az egy kedvezményezettnek kifizethető teljes támogatási összeg nem haladhatja meg az 50.000 eurót.

A támogatási kérelmeket magánszemélyek, egyéni vállalkozók (PFA, II, IF) és jogi személyek (SRL, mezőgazdasági társaságok) egyaránt benyújthatják, amennyiben szerepelnek az APIA egyedi azonosítási nyilvántartásában (RUI).

Sertéságazat

Az állami támogatásra azok a sertéstartók jogosultak, akik állategészségügyi engedéllyel rendelkező gazdaságot működtetnek, és 2026. március 1. és december 31. között sertésenyésztési, illetve -szaporítási tevékenységet folytatnak. A támogatás összege a hízósertések esetében férőhelyenként 11,9 euró, a tenyészállatok esetében pedig férőhelyenként 13,7 euró.

Az egy kedvezményezettnek nyújtható teljes támogatási összeg ebben az esetben sem haladhatja meg az 50.000 eurót. A sertéstelepek esetében elvárás a folyamatos, érvényes állategészségügyi engedély melletti termelés, valamint a minimális jóléti előírások betartása. Mindkét szektorban kizáró okot jelent, ha a kérelmező ellen 2026. február 28-ig bezárólag csőd-, felszámolási vagy szerkezetátalakítási eljárás indult.

Kisgazdaságok fejlesztése

A DR-14 jelölésű program a kisgazdaságok korszerűsítését, gazdasági teljesítményük javítását és versenyképességük erősítését támogatja. A gazdálkodók legfeljebb 50 ezer euró vissza nem térítendő támogatást igényelhetnek, főként modernizációra, gépbeszerzésre, építkezésre, ültetvénytelepítésre, öntözésre és digitalizációra. Külön finanszírozási keret áll rendelkezésre az állattenyésztési és a zöldségtermesztési ágazat, az ágazattól független, egyszerű eszközbeszerzések, valamint az egyéb kategóriákba sorolható projektek számára.

Virág- és gyógynövénytermesztés

A DR-18 jelölésű program a virágok, a fűszer- és gyógynövények, valamint a dísnövények termesztéséhez szükséges beruházásokat finanszírozza. A támogatás célja a gazdaságok technológiai fejlesztése – többek között gépek és berendezések beszerzésével –, valamint a hazai kínálat megerősítése. A gazdálkodók projektenként akár 100.000 euró vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek.

A támogatások igénylése

A sertés- és szarvasmarhatartóknak a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökségnél (APIA) kell benyújtaniuk kérelmeiket. Az útmutató és minden szükséges információ megtalálható az intézmény apia.org.ro honlapján, míg a DR-14 és DR-18 programok keretében a pályázatokat online, az AFIR hivatalos informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani a www.afir.ro/finantare elérhetőségen keresztül. (RMDSZ-közlemény)

Tesla Semi-beltér, illusztráció

Forrás: Tesla

Végre elindult a Tesla Semi sorozatgyártása, Európa is kapni fog belőle

Évek óta szólnak hírek a Tesla elektromos nyergesvontatójáról, a Semiről. A *Népújság* hasábjain is több alkalommal beszámoltunk a késésekről, illetve arról, hogy milyen gondok voltak a próbagyártás példányaival. Azonban most már úgy tűnik, hogy több év késés után végre felpörög a termelés a nevadai üzemben, és elkezdődik a tényleges sorozatgyártás. Mindez pedig nagy változásokat hozhat az elektromos járművek világában.

Ha a személyautókra gondolunk, akkor mindenképpen el kell ismerni, hogy már vannak olyan tisztán elektromos kivitelek, amelyek kényelmesen helyettesítik a legtöbb felhasználó számára a belső égésű motorral szerelt autókat. Ez az elektromos autók esetében nem csak a méregdrága, prémium szegmensre értendő, vannak olyan meg-

Tesla Semi, illusztráció

Forrás: Tesla

fizethető villanyautók, amelyek nagyon is jó hatótávot kínálnak. Ebbe a kategóriába tartoznak a Tesla modelljei is. Azonban az elektromos hajtás a teherautók világában egyelőre nem tudott áttörést elérni, még annak ellenére sem, hogy a Merce-

des, a Scania és a Volvo is kínál tisztán villanymeghajtású vontatókat. Az áttörést nagyon sokan éppen a Teslától és a Semitől várják.

Az amerikai villanyautógyártó ígérete szerint, ha felpörög a gyár-

tás, akkor Európába is elkezdene szállítani a Semiből. Ezt a tervét pedig komolyan is gondolja a Tesla, hiszen már gőzerővel építik a hálózatot a Semi értékesítéséhez, az értesülések szerint pedig elsősorban Franciaországban és Németországban kezdődhet el az elektromos vontató karrierje. Ettől függetlenül az sem titok, hogy a fő piac a Semi számára továbbra is az Egyesült Államok lesz.

Amit viszont már biztosan lehet tudni, hogy a Tesla elektromos nyergesvontatója két különböző verzióban fog készülni. Az olcsóbb kiadásban egy 548 kWh-s akkumulátor lesz, míg a drágábban egy 822 kWh-s. Előbbi 520, míg utóbbi 800 kilométer megtételére lesz képes, teljes terhelés mellett. Ez még nyilván távol áll attól a szinttől, amit egy hagyományos dízelvontató meg tud tenni, de ha a hatótáv mellé valóban társulni fog egy megfelelő töltőinfrastruktúra, akkor majd teljesen másképpen lehet értelmezni ezeket a számokat. Arról

nem is beszélve, hogy egy dízelteherautóhoz képest lényegében gombokból fenn lehet tartani és üzemeltetni egy elektromost. Az első információk szerint Kaliforniában feleannyiba kerül üzemeltetni egy Semit, mint egy hasonló dízelkamion. Egy ekkora költségkülönbség pedig minden vállalatnál megérződik!

De nemcsak a hajtás és az üzemeltetési költségek tekintetében hoz újat a Semi, hanem lényegében mindenben. A Tesla nyergesvontatója ugyanis teljesen egyedi, kívül és belül is. A beltérben például a közepén ülő sofőrt két 15,4 hüvelykes kijelző fogja tájékoztatni mindenről, és ha igazak az értesülések, akkor a Tesla Autopilotja is ott lesz a nyergesvontatóban, azt követően, hogy a szoftver megkapja a hatósági jóváhagyásokat. Az eddig rendelkezésre álló információk szerint az első Tesla Semik 2027-ben érkezhettek meg Európába. A nevadai üzem kapacitása a tervek szerint évi 50.000 példány lesz.

Búcsúzhat a Volkswagen-csoport modellpalettájának a fele

Jelen állás szerint a Volkswagen-csoport mintegy 150 modellcsaládot kínál, amibe beletartozik a Bentley, a Lamborghini és a hasonjárűvek is. Ha minden igaz, ezt készül a gyártó a jövőben drasztikusan megvágni, legalábbis ez derül ki abból a belső dokumentumból, amelyet az Automotive News Europe szerzett meg, és amely a Future Picture 2030 (Jövőkép 2030) címet viseli. Az említett belső dokumentum arról szól, hogy Arno Antlitz pénzügyi igazgató és Werner Tietz fejlesztési vezető miért és hogyan akarja megvágni a kínálatot.

A válasz egyszerűbb, mint ahogyan azt sokan elsőre gondolnák, ugyanis a vezetés arra jutott, hogy a költségeket elsősorban a komplexitás csökkentésével lehet lefaragni, azaz egyszerűbb struktúrákra és folyamatokra van szükség, valamint olyan modell- és felszereltség kínálatra, amely jobban igazodik a vásárlói igényekhez. Mindez a gyakorlatban azt jelentené, hogy a Volkswagen márka elsősorban a nagy darabszámban értékesített modellekre koncentrálna, mint például a Golf, a Tiguan, a T-Roc vagy éppen a Passat, illetve a fontosabb elektromos modellek is kiemelt szerepet kapnának. Ezzel szemben viszont a gyengébben teljesítő modellek karrierjének könnyen vége szakadhat. Utóbbi kategóriába tartozik például az ID.5, valamint a Taigo. Az Audi márka esetében szintén várható az, hogy kivezetik azokat a modelleket, amelyek iránt alacsony az érdeklődés, ilyen formán a márka akár olyan karosszériaváltozatoktól is megszabadulhat, mint a Sportback-modellek egy része. A Volkswagen-csoporton

belül biztos helyzetben van a Skoda, hiszen az egykori cseh márka palettája jóval egyszerűbb, mint más márkáké, ráadásul az egyik legjövődélmezőbb márkája a csoportnak.

A Porsche esetében jöhet a legnagyobb átszabás, ahol a rengeteg különböző változatból faragna le a vezetés. Gondoljunk csak a valóban legendás 911-re, amelyből van Carrera, Turbo, GTS, GT3, és ezek számtalan kombinációja is szerepel a kínálatban. Mindez természetesen jó a vásárlónak, de nem kedvező a

zott arról, hogy nem szerepel a rövid távú terveik között a Taycan kivezetése. Most viszont német portálok értesültek arról, hogy 2030-ig ez be fog következni, a gyártó nem kommentálta érdemben az értesüléseket. Azt egyelőre nem tudni, hogy kap-e utódot a Taycan, azonban gyaníthatóan igen.

De térjünk vissza a Volkswagen-csoport márkáira és azok helyzetére. Ott van még a Seat, amelynek a sorsa továbbra is kérdéses. A spanyol márka stratégiai jelentősége folyamatosan csökken, miközben

testvérmárkája, a Cupra, az egyik leggyorsabban növekvő szereplő lett. Egyáltalán nem lenne meglepő, ha a Volkswagen-csoport elengedné a Seat kezét, a kínálat egyszerűsítése során, és a fókusz a Cupra irányába tolnák el, de ez még a jövő zenéje.

Az egyszerűsítés következményeként – a Volkswagen-csoport vezetői szerint – a kevesebb modellre több fejlesztési forrás jutna, illetve a fejlesztési időt a platformok és a modulok nagyobb fókusz szabványosításával, valamint a mesterséges intelligencia szélesebb körű használatával érdemben lehetne rövidíteni. Werner Tietz szerint a fejlesztést még következetesebben az ügyfelek számára fontos értékekhez igazítják. Kevesebb platform és modul, több mesterséges intelligencia és gyorsabb folyamatok segítségével kevesebb erőforrásból szeretnének több tech-

nológiai újdonságot eljuttatni az utakra.

Nem teljesen új ötlet amúgy a modellpaletta megvágása. Korábban Oliver Blume vezérigazgató is beszélt erről a szélesebb átalakítási programjának a részeként. Akkor az igazgató azzal érvelt, hogy a Volkswagen-csoport hosszabb távon ismét 8–10 százalékos üzemi marzst szeretne elérni. Ennek érdekében pedig valóban kell lépéseket tenni, hiszen 2026 első felében mindössze 4,2%-on állt a vállalat.

Az eddig említetteken túl a cég egyszerűsítenié szervezeti struktúráját, nagyobb szerepet adna a regionális fejlesztésnek, és a gyártókapacitást évi körülbelül 9 millió autós termelési szinthez igazítaná. A gyárak jövőbeni feladatmegosztása még nem dőlt el. Az egyik lehetőség, hogy a Kínában fejlesztett modellekből Európában is gyártanak majd, kihasználva a kontinens jelenleg kihasználatlan gyártókapacitá-sait.

Volkswagen Golf, a Volkswagen egyik olyan modellje, amely nincs veszélyben, illusztráció

Forrás: Wikipédia

Volkswagen ID.5, ez a modell finoman szólva sem a sikeréről híres, illusztráció

Forrás: Volkswagen

Legyen fordítva a bajnokságban

A teremlabdarúgó 1. liga mezőnyének két erős csapata vívott egymás ellen két barátságos mérkőzést a múlt héten. Előbb a Marosvásárhelyi CSM fogadta a Székelyudvarhelyi VSK-t a Simon László csarnokban, majd a két fél Székelyudvarhelyen is megütközött.

A kiegyensúlyozott és kiélezett csaták után a jelentősen megerősödött Székelyudvarhely mindkétszer azonos eredménnyel, 5-4-re nyert, amihez csak annyit fűzhetünk hozzá: legyen ez fordítva a bajnokságban.

Az első meccsen a félidőben Székelyudvarhely vezetett 2-1-re a szünetben, míg a másodikon a marosvásárhelyiek voltak hasonló különbségű előnyben. A gólszerzők az első meccsen: Chertes, Dudău (2), Iszlai, illetve Tankó, Miklós, Kedei, Hadnagy (2). A második találkozón a következők találtak be: Boga, Bálint, Bíró, Tankó, Hadnagy, illetve Covaci, Crișan, Marin, Nastai.

Az eredményeknek természetesen ebben a fázisban minimális a jelentőségük, hiszen az edzők ilyenkor elsősorban arra összpontosítanak, hogy a keret minden tagjának lehetőséget biztosítsanak, és különböző felállításokat, taktikai helyzeteket gyakoroljanak. A marosvásárhelyi csapatban bemutatkozott Andrei Dinicuță kapus is, aki a Dévai Westől érkezett. *(bálint)*

A 4. másodpercben lőtték az első gólt – aztán még jött tizenöt

Hatalmas különbségű győzelemmel kezdte a bajnokságot a marosvásárhelyi együttes. A ligeti Simon László Sportcsarnokban a Real Oltenia Rojiște volt a vendég. A két csapat közötti különbség már az elején meglátszott, hiszen a hazai együttes a 4. másodpercben (!) megszerezte a vezetést Patrik Chertes révén, aki utóbb még háromszor betalált a vendégek hálójába. De eredményes volt Dudău (3), Marin (3), Crișan (2), Curticăpean (2), Barboz és Covaci is. „Persze, nagyon számított, hogy gyorsan előnyhöz jutottunk. Nem voltak gyenge játékosai az ellenfélnek, de meglátszott rajtuk, hogy az út elején állnak: egyénileg jó focisok, de csapatként futsalozni még nemigen tudnak” – sommázta a mérkőzésen látottakat a marosvásárhelyiek edzője, Kacsó Endre. *(F. A.)*

Galac bedobta a törülközőt

Alig néhány nappal a bajnoki idény kezdése előtt visszalépett a teremlabdarúgó 1. ligából a bajnok Galaci United. A komoly pénzügyi nehézségekkel küszködő klub beiratkozott a bajnokságba, úgy tűnt, a mezőny nyolc csapatos marad, akárcsak az előző évadban, még akkor is, ha nyílt titok volt a csapat szétesése (éppen a Marosvásárhelyi CSM vett át néhány játékost a Hunyad megyeiektől), csütörtökön azonban közleményben jelezték: visszalépnek. Előtte egy nappal kellett volna lejátszaniuk Székelyudvarhelyen a Szuperkupa döntőjét a Seps SIC ellen, de akkor is közölték, hogy nem tudnak megjelenni, majd egy nappal később végleg bedobták a törülközőt.

A klub azt is közölte, beperelik a szövetséget, mert nem kapták meg a Bajnokok Ligája-részvételért járó pénzt, amelyet az UEFA a szövetségnek utalt át. Szerintük ezzel az összeggel fedezni lehetett volna a tartozásaikat.

Galac visszalépése után felmerült, hogy módosítják a bajnoki kiírást, vagy keresnek egy csapatot, amely átveheti a helyét.

Szintén kérdést vet fel ugyanakkor, hogy ilyen körülmények ki képviseli Romániát a Bajnokok Ligájában? A döntős Seps SIC jelezte, szívesen átvinné a helyet. Ebben a szövetség támogatja őket, azonban a végső szót az UEFA mondja ki. Az ügy nem lenne előzmény nélküli, így megtörténhet, hogy október végén a sepsiszentgyörgyiek utaznak Brüsszelbe, az alapkör csoportküzdelseire. *(B. Zs.)*

Fotó: a marosvásárhelyi városi sportklub közösségi oldala

Súlyos vereség Bulgáriától, de még nincs veszve a románok EuroBasket-álma

A román kosárlabda-válogatott 103:86-os vereséget szenvedett Bulgáriától vasárnap este Tulcsán, a férfiak kosárlabda-Európa-bajnoksága előselejtezőjének D csoportjában. A román csapat számára ez volt a sorozat második mérkőzése, egyben az első vereség Jonah Herscu szövetségi kapitány irányításával. A bolgárok végig vezettek, a negyedek végén 34:32, 57:48 és 77:66 volt az állás a javukra.

A házigazdák legeredményesebb játékosa Daron Russell volt 22 ponttal és hat gólpasszal. Dragoș Diculescu 17 pontot és öt lepattanót, Emi Cățe 15 pontot, nyolc lepattanót és három gólpasszt, Mihai Măciucă pedig 13 pontot szerzett. A románoknak ugyanakkor védekezésben komoly gondjaik akadtak, és a bolgárok különösen a támadólepattanók terén kerekedtek föléjük.

A mérkőzés főszereplője Alekszandar Vezenkov volt. A görög Olimpikosz sztárja, aki az előző idényben az Euroliga MVP-je lett és csapatával meg is nyerte a sorozatot, 36 ponttal, kilenc lepattanóval és hat gólpasszal vezette győzelemre Bulgáriát. Boriszlav Mladenov 14 ponttal és 11 lepattanóval, Umoja Gibson pedig 11 ponttal és kilenc gólpasszal járult hozzá a vendégek sikeréhez.

A korábbi román válogatott Costel Cernat szerint a bolgárok jobb dobóteljesítményük mellett elsősorban a védekezőmunkájuk hatékonyságával múlták felül a házigazdákat. Dragoș Diculescu is a védekezés hiányosságait – különösen a támadólepattanók jelentette problémát – emelte ki. A román játékos ugyanakkor örömmel beszélt a tulcsai közönségről, amelyben sok gyermeket látott, és hangsúlyozta, hogy a válogatottnak példát kell mutatnia a következő generáció számára.

Románia a sorozatot győzelemmel kezdte, csütörtökön 89:78-ra nyert Dániában, így a továbbjutás továbbra is elérhető (a D csoportból csak az első helyezett jut tovább az EuroBasket 2029 selejtezőjébe). Idén még két mérkőzést rendeznek: Bulgária november 26-án Dániát fogadja, majd november 29-én Románia Dániával találkozik.

Magyar bukta Ljubljanában, továbbra is vb-kijutó helyen a válogatott

A magyar férfikosárlabda-válogatott 92:77-re kikapott Szlovéniától Ljubljanában, a világbajnoki selejtezősorozat második csoportkörének második fordulójában. Gasper Okorn együttese már az első negyedben 12 pontos hátrányba került, és bár később többször is felzárkózott, a fordításra nem maradt esély. A magyarok legeredményesebb játékosa a honosított Nate Reuvers volt 21 ponttal, míg Perl Zoltán 17, Golomán György pedig 15 pontot szerzett. A magyar válogatott két forduló után 12 ponttal a negyedik helyen áll az L csoportban, amelyből az első három jut ki a 2027-es, katarai világbajnokságra. A csapat legközelebb november 27-én Svédországban lép pályára.

Magyarellenes rigmusok Pitești-en: miért nem állították meg a mérkőzést?

Pitești-en, a CFC Argeș – Seps OSK mérkőzésen (labdarúgó-Szuperliga, 7. forduló) ismét előtérbe került a futball egyik szégyenletes oldala. A hazai szurkolók egy része a mérkőzés közben magyarellenes rigmusokat skandált, egyebek között azt, hogy

Fotó: a Fotbal Club Argeș Pitești közösségi oldala

„Afară, afară cu ungurii din țară”, vagyis „Ki a magyarokkal az országból”.

A játékvezető, George Cătălin Roman nem állította meg a mérkőzést (a Seps OSK a 89. percben szerzett góllal 1-0-ra nyert). Hasonló magyarellenes skandálások miatt 2023-ban, a Seps OSK – FC Universitatea Craiova találkozót félbeszakította az akkori játékvezető. A meccset újrajátszották, a (Mititelu-féle) Craiova pedig 4-0-ra kikapott.

Most ugyanilyen jellegű rigmusok hangzottak el egy másik stadionban, mégsem történt semmi. Éppen ezért jogosan merült fel a kérdés: hol van ilyenkor az a bizonyos következetes mérce?

Nem az a probléma, hogy egy stadionban vannak indulatos szurkolók. A futball mindig is az érzelmekről és a rivalizálásról szólt. De amikor a szurkolás átmegy egy teljes nemzeti közösség elleni gyűlöletkeltésbe, ott már nem lehet azzal elintézni, hogy „ilyen a futball”.

Ha szabály van, akkor annak mindenkire vonatkoznia kell. Nem számíthat, hogy Pitești-en, Sepsiszentgyörgyön vagy bárhol máshol történik.

Ugyanaz a cselekedet ugyanazt a következményt kell hogy jelentse. Minden csapatnál, minden stadionban.

Ez lenne az igazi fair play. *(F. A.)*

Döntetlen a rangadón: nem bírt egymással a Rapid és a CSU Craiova

A Rapid 1923 1-1-es döntetlent játszott hazai pályán a CSU Craiovával hétfő este, a labdarúgó-Szuperliga 7. fordulójának zárómérkőzésén.

A vendégek a 29. percben Nikola Stevanovic fejesével szereztek vezetést, aki David Matei beadását váltotta gólrá. A Rapid a második félidőben többet támadott, és a 67. percben Filip Stojilkovic góljával egyenlített, Olimpiu Moruțan előkészítése után. A hajrában mindkét csapat előtt adódott lehetőség a győztes gól megszerzésére, de az eredmény már nem változott.

A CSU Craiova ezzel továbbra is nyeretlen idegenben a szezonban és a 4. helyen áll a tabellán, 11 ponttal. A Rapid egygel többet gyűjtött és második a ranglistán.

A hétfő esti mérkőzésen a craiovai Alexandru Cicăldău 200. mérkőzését játszotta a román élvonalban.

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

HIRDETÉS

A Maros Megyei Tanács Műszaki Igazgatósága, mint Maros megye megyei útjainak kezelője, tájékoztatja az érintett közvéleményt, hogy **2026. szeptember 1-jétől** a Maros folyó felett, a **DJ 153B jelzésű megyei út 1+588-as kilométerszelvényénél, Marossárpatak község területén** található, Maroson átvezető híd térségében az alábbi forgalomkorlátozásokat vezetik be:

a megengedett legnagyobb össz tömeg **30 tonnára történő korlátozása**;

a megengedett legnagyobb sebesség **20 km/óra ra történő korlátozása**.

A korlátozások bevezetésére a közlekedés biztonságos feltételeinek biztosítása, valamint a híd infrastruktúrájának védelme érdekében kerül sor.

Kérjük a gépjárművezetőket, hogy a fent említett területen tartsák be a kihelyezett közúti jelzéseket és az elrendelt korlátozásokat.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás az egész családnak!

Szemészet

Gasztroenterológia

Kardiológia

Fül-orr-gégészet

Érsebészet

Tüdőgyógyászat

Plasztikai sebészet

www.doraoptics.ro

0771 195 340

Marosvásárhely csatlakozott a szecessziós örökséget népszerűsítő európai hálózatokhoz

Marosvásárhely nemrég két jelentős, szecessziós örökséget népszerűsítő európai kezdeményezéshez csatlakozott: a Réseau Art Nouveau Network-höz és az Art Nouveau European Route-hoz. Ennek keretében a Visit Maros Egyesület képviseli majd Marosvásárhelyt a két európai hálózattal való kapcsolattartásban, és részt vesz a közös tevékenységek és projektek kialakításában. Az egyesület tájékoztatása szerint a csatlakozás azért fontos Marosvásárhelynek, mert a város szecessziós építészete identitásának egyik legértékesebb része. A csatlakozás emellett lehetőséget teremt más európai városokkal való tapasztalatcserére, nemzetközi projektekben és rendezvényeken való részvételre, Marosvásárhely népszerűsítésére szakmai hálózatokban és kiadványokban, valamint a szecessziós örökségre épülő turisztikai és kulturális termékek kialakítására. A csatlakozás a Visit Maros Egyesület, Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala és a Maros Megyei Múzeum együttműködésében valósult meg.

Fotók: Bereczky Sándor

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

KIADÓ

Marosvásárhelyen hosszú távra egyetemisták részére másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás a Kárpatok sétányon. Telefon 0755-911-482. (p-l)

KÜLÖNFÉLÉK

MUNKÁLATOKAT

vállalunk: háztetőkészítést cserépből, lemezből, szigetelést, meszelést, kisebb javításokat stb. Tel. 0753-643-414. (28911-l)

VÁLLALUNK

szobafestést, bármilyen szigetelést, rámolást, takarítást, kőművesmunkát, készítünk új tetőt, teraszt, balkont, ereszcsonát. Tel. 0742-344-119, Szabolcs. (28912-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk az augusztus 26-án Amerikában 47 éves korában hirtelen elhunyt

ifjú SOÓS ÁRPÁD

analitikus mérnökre

halálának 13. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét, míg élünk, szívünkben őrizzük.

Bánatos édesanyja, Pika és Tímea. (28940-l)

mk <https://mentorkonyvek.ro/>

*Moros-Vásárhely.
Kései és Színhelyi Kései*

Csepreghy András – Csepreghy Henrik

VÁLTOZÓ KOROK,
VÁLTOZÓ VÁROSKÉPEK

Mentor Könyvek

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,
Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel
kapcsolatos információk): 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
- gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal
- 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó
szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ
- Orvosi rendelők:
M. Eminescu u. 3. sz.:
- 0265/210-087
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.:
- 0730-545-646
- 0265/212-304
- 0265/312 436
- 0265/250-120
- 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- 0733-553-976
- DIGI - 0365/400-401
- 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928
- Aquaserv:
- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
- közönségszolgálat - 0265/208-888
- központ - 0265/208-800
- 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
(0-24 óra), professzionális
balzsamozás
Nemzetközi halottszállítás
- 0265/215-119
- 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
- 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- halottszállítás - 0758-047-604

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268-854-es
telefonon.**